

د دیوی پوښتو پرکي

صفيہ عليا

د ډيوې په غېږ کې

صفیہ حمید

د چاپ کال:

۱۳۸۲ل-۲۰۰۳م

د پښتۍ انځور:

جمال شاه

چاپ:

صحاف نشراتي موسسه

فهرست

د سرور شپه

بنديوان

تم ځای

دوزخي ارواح

د ډيوې په غېږ کې

شاعره

ورېژني او غنم

چمن راز

سلاسل

مشکېنه

د نواب زوی

بېکاره بڼځه

دش انټن

د چرگ بانگ

عبادت

رخه

درمل

د خضر لټون

لومه

الماس

بن

د سرور شپه

هغه نن په نخا نه مړېده. یو پېر به یې تېر کړو خو چې نوې سندرې به پېل شوه او بنځې به راپاڅیدې نو دې به بیا میدان ته ورتوپ کړو. د هغې د زرغون کمیس د پاسه لکیدلو شیشو په هر یو خرڅ داسې ځلا وکړه چې ټوله کوټه به پرې رڼا شوه. کلابی لویټه یې د کمیس د پاسه په ملا تړلې وه، تاو راتاو وېښتو یې په اوږو ټالی وهلې، هره ادا یې زړه رانسونکې وه. لاسونه چې به یې اسمان ته اوچت کړل نو ملا به یې هم ورسره کړه کړه او سترگې به یې داسې خماری شوې چې تا به ویل د شرابو پوره بوتل یې اړولې و.

خو دا مستي له ډېرې مودې وروسته د هغې په نصیب شوې وه او له یوې یوې شیبې یې خوند اخیستو. نن شپه یوه عجیبه سرور د هغې په رگونو کې د وینې په ځای منډې وهلې. ایله میاشت مخکې د هغې حالت بل ډول و، هیچا سره به یې خبرې نه کولې. ټوله ورځ به غلې ناسته وه. مور او خویندو سره یې غم و چې دا چرته لیونی نشي. د ډوډۍ لپاره به هم خویندو په زوره پاڅوله. هغه وخت به ددې په ذهن کې ټولې غمښتې سندرې غږیدې... د بې وطنۍ، د پردیسۍ سندرې...

خو نن له هغې ټول غم هېر و. نن له هغې دا هم هېر وو چې په خپل وطن کې به ټوله ورځ په کور کې ناسته وه، د تعلیم دروازې پرې تړلې وې. روزگار... د سرو لپاره نه و، نو هغې به څه کول؟ مور یا خور به ورته ټوکر او

ورينيم ونيول چې گلونه پرې جور کړي خو دې به هر څه په دېوال وويشتل. ډېر وخت يې همداسې تېر کړو... د هغې لپاره دغه کلونه لکه پېړۍ وې. د هغې سندرې او موسيقي ډېره خوښه وه خو په ريډيو کې به هيڅ نه وو. بيټرۍ گرانې وې، د شپې به يواځې خبرونه اوريدل کيده. کله نا کله به د هغې زړه تنک شو نو وروکې تمبل به يې راواخيستو او پخپله سندرې پيل کړې. دغه وخت گاونډيانو به ورباندې غږ وکړو چې، " ځان له کارمه گورئ."

او بيا لکه چې خدای پاک د دوی زاری واوريدې. د وطن نه د وتلو سبب ورته پيدا شو. له ډېرو کړاونو وروسته لوېديځ ته ورغلل. وومل شول او ژوند يې ښه شو. خویندو به يې ټوله ورځ په يو زور تېپ هغه زړې سندرې اوريدې چې نورو کېوالو ورله ورکړي وو. خو د هغې د زړه غوتې لکه چې مړاوې وه. د دې پرديسۍ سختې بل شان وې... دلته کار... ټوله ورځ کار... او بيا مابنم سترې ستومانه د ټيلويژن مخ ته د نااشنا ژبې پروگرامونو ته کتل.

نن د ښار په دې لوی تالار کې د هغې د وطن جشن و. ټولو خلکو له خپلو کورونو ډوډۍ راوړې وې. د ښځو لپاره بېل ځای کې د موسيقي او د نڅا انتظام شوې و. نن شپه هر چا خپل غمونه هېر کړي وو. هغه هم مور او خویندو په زوره ځان سره راوستې وه. کله چې ښځو اتې پيل کړو نو د دې د زړه مړاوې غوتې هم راتازه شوه. ورپسې د ښځو ډلې ډلې پرله پسې نڅا له پاڅيدې او بيا ځان ځان له گډا پيل شوه. رنگونه او سازونه سره گډ شول او د مستې يو طوفان راغلو.

د ډوډۍ لپاره ساز او اواز بند شول او ټولې ښځې په مېزونو ورماتې شوې. هغه سترې وه او د ځان تازه کولو لپاره یو لوی تشناب ته ورغله. دننه نورې ښځې هم وې، چا ماشومانو ته لاسونه وینځل او چا وینننه ږمنځول. دا یوې چرچوبۍ ته ورغله او ځان پسې یې ور کلک کړو. د اوبو د نل شور، د لاس وچولو د مشین غرار او د "فلش" په غږ کې چا د بل خبره نه اورېده. د ښځو یوه جوپه لاره او بله راغله، لږه خاموشی شوه. څو ښځې لوی هندارې ته ودریدې او خپل میک اپ یې تازه کړو. یوې پکې ووېل، "هغه جینۍ څوک ده؟"

"کومه؟ هغه چې ډېره مسته گډیده؟" بلې پوښتنه وکړه. "هو، هغه زرغون کمیس چې یې په غاړه دی." دریمې ووېل. "ولې ته یې نه پیژنې؟ دا خو د... اخونزاده لمسی ده کنه." څلورمې ووېل. "ښه ښه! هغه مور یې چې یو کابلي ځوان سره..." د ښځې خبره په خله کې پاتې شوه او لومړۍ په حیرانتیا چیغه کړه، "هو هم هغه... هم هغه..." دوو نورو ښځو په گډه ووېل، "ډېره مسته ده... مور ته شوې ده..." بلې پکې وروډانگل، "مور ته نا... پلار ته..." ټول غږونه د هغوی په خندا کې ورگډ شول. دوی لکه چې ځانونه سم کړي وو او ټولې په هیږه له کوتې ووتلې. خو هغې د چرچوبۍ په دېوال سر لکولې و او ترمې ترمې اوبنکې یې له سترگو څڅیدې.

بندیوان

په دولسم کې چې یو وارې بیا ناکام شوم نو پلار مې په کور کې داسې حال جوړ کړو چې گاونډیانو هم له دیوالونو سره راوچت کړل. مور مې راته مخې ته لکه د سپر ولاړه وه گنې پلار خو ډبولم. د شا و خوا سړي او ترونه مې مرستې ته راورسیدل او پلار یې بیرته حجرې ته رانه بوتلو. د هغه قهر په ځای و ځکه زما به ټوله ورځ د خپلو نازولو کوترو او یا د ویالې پرغاره د خپل خوړ انډیوال برات خان سره، چې ما به د مینې نه براتی بللو، په گپ شپ تېرېده. د براتي مجلس ډېر خوړ و او کله نا کله یو نیم سکرتی به مې هم ورسره ووهلو.

اوس چې په امتحان کې بیا فیل شوم نو د پلار له وېرې څو ورځې کور ته نه تلم. ډوډۍ به مې هم د تره کره خوړله. اخر یوه ورځ کشر ورور راپسې راغلو چې پلار دې غواړي. زه د دوو مشر ترونو په بدرگه خپل کور ته لارم. پلار مې غصه نه و او زره مې لږ قرار شو. هغه لکه د قاضي راته خپله فیصله واوروله. "ته به ښار ته ځې او تربل امتحان، د انار گل کورکې اوسیرې. تر څو چې دولسم دې نه وي پاس کړې، زما کور ته به نه راځې." په ما خو دا ودانه دنیا ورانه شوه. پلار مې حجرې ته لاړو نو مور ته مې زاری شروع کړې چې زما سفارش وکړي. قسمونه مې خوړل چې سبق به وایم خو هغې هم سترگې بدلې کړې وې. راته یې نور نصیحتونه شروع کړل. دوه ورځې

وروسته زه د کتابونو او د جامو له یو پنډ سره د ښار بسونو اډې ته بوتلې شوم. په بس کې کیناستم او د انار گل کاکا کور ته مې ځان ورساوه.

انار گل زما د پلار د ماشومتوب ملگرې او په سکول کې یې یو ځای سبق هم وپلې و. کاکا په پولیسو کې نوکري وکړه او بیا لوی افسر شو. ټول به ترې سخت ویرېدل او زما خو به ترینه ساه ختله. د هغه مشر زوی په پوځ کې و، یوې لور نازو ایم- اې کړې وه. دوو نورو زامنو او لونو یې هم سبقونه وپل. ځکه خو زما پلار مناسب وگنله چې زه د هغوی د کور په تعلیمي ماحول کې خپل سبق ووايم. د کاکا په کور کې په لومړۍ ورځ خو زما ښه مېلمستیا وشوه. د شپې انار گل کاکا راته په کاغذ د ورځې پروگرام ولیکلو. بیا یې د خپل پوځي زوی کوټې ته بوتلم، هغه کاغذ یې په دېوال راته سرین کړو او وې ویل. "سهار به د ملابانک سره پاڅیرې، په لمانځه به دې ۱۰ مینته لکي، زیات نا... بیا به د منډې لپاره ځان راوباسي." کټ ته یې اشاره وکړه، "په دې کټ خلک یواځې ۷ ساعته خوب کوي، د ځوانانو لپاره دغه هومره خوب بس وي.

دی لارو او زما اوږده سزا پیل شوه. سهار د مونځ او منډې نه وروسته به چای وې... ورپسې سبق... بیا نیمه گینته دمه... سبق... د غرمې ډوډۍ... مونځ... بیا سبق... د ماڅیگر چای... سبق... یو ساعت ټیلویشن... بیا سبق. د شپې ډوډۍ نه وروسته به انار گل کاکا راته د ورځې د سبق پوښتنې کولې. په کومه ورځ چې دی به په کور کې نه و نو دغه ډیوټي به نازو سرته رسوله. هغه د پلار نه هم زیاته سختي راباندې کوله. له ما مشره وه، څه خاص ښکلې نه وه او چې د سبق پوښتنې به یې شروع کړې نو سمه جلاده به ترینه جوړه شوه. په غلط جواب به یې راته پیغور راکوو، ملنډې به یې وهلې او دغه خبرې خو به راباندې سم اور بل کړو چې، "

هن! په دې هم نه يې خبر؟ زه چې په دولسم کې وومه نو دا ټول کتاب راته زباني ياد و. نازو يو بل کار هم کوو... او زما خيال دی چې پلار ورته ويلي وو. هغې به ټوله ورځ زما خارنه کوله. لږ به مې له سبق پام بلې خوا ته شو نو د دې پرېنتې به خبرې شوې. لکه د بېرې چرگې د کوتې په دروازه کې راته ودرېده او خپل ليکچر به يې پېل کړو. کله کله به يې گواښ وکړو، " ودرېره! دادا راشي نو زه ورته وایم."

خو نازو چېرې هم کاکا ته زما شکايت نه و کړې. زما د ډوډۍ به يې ډېر خيال ساتلو. چايو سره به راته کله کيک او کله بسکت راکول. کله چې مور به يې په کور کې نه وه نو د ماځيگر چايو سره راته پراته پخه کړه. په دوو مياشتو کې زه د هغې له عادتونو خبر شوم. اوس په سبق کې به راته براتي نه ياديدو او د شپې د کاکا پوښتنو جوابونه هم راته اسانه شول. يوه ورځ خبر شوم چې نازو د خپلې مور سره چيرته واده له تللي وه. ما د لومړي ځل لپاره احساس وکړو چې کور تش و. دوه ورځې مې سبق ته ډډه نه لگيده. کاکا د ډېرو پوښتنو ځوابونه مې غلط کړل او هغه راته په قهر شو. " بچيه سبق ته پام کوه، پلار به دې ما نه پوښتنه کوي." نازو دوه ورځې وروسته کور ته راغله نو په ما لکه چې اختر شو. د چايو په وخت يې ډېر په خوند خوند راته د واده کيسې کولې. د هغې په سترگو کې عجيبه ځلا وه او ما يې له خبرو خوند اخيستو. په هغه شپه زه پوه شوم چې دې رانه څه پوښتنې وکړې او ما ورته څه ځواب ورکړو. خو هغه خوشاله ښکارېده. نازو چې خپلې کوتې ته تلله نو ما ته يې لاس راکړو او زما په ټول وجود کې لکه د بجلي شاتونه وځغليدل.

په بله ورځ چې سبق ته کيناستم نو په ټکي نه پوهيدم چې څه مې ويل. نيمه ورځ همدغسې تيره شوه او نازو چې راته ډوډۍ راوړه نو زما عجيبه

حالت و. زه په بوخته کې راگېر وم او د تينښتې لاره راته نه وه معلومه. نازو راته يوه ښکلې بلاگرځيدلې وه او د هغې هستي او نېستي دواړه راته عذاب وو. د پلار خبره مې په زړه وه او د انارگل کاکا د پوليسو کوتک هم راته مخې مخې ته کېدو. په ښار کې مې څوک ملگرې هم نه و او براتې...خپل خوږ ملگرې راته بيخي ډېر را يادېدو. او بيا نازو د چايو پتنوس سره زما د ميز لپاره د گلونو يوه گلدسته هم راوړه نو زه پوهه شوم چې که د دې مخه مې و نه نيوله نو پلار به مې ژوندی نه پرېږدي. چای مې وڅښلې او د نازو کشر ورور نورالله ته مې وويل، "زه د بسونو اډې ته ورځم چې د کلي يو ډرپور ته د مور لپاره ليک ورکړم."

په لاره مې کرل رېبل چې څه وکړم؟ لوی بازار ته ورسېدم، په دکانونو کې مې هسې آخوا ديخوا کتل. ناڅاپه د يومنياري سره مې رنگا رنگ ورېښمين رومالونه وليدل. په پينځو روپو مې يو وروکې گلایي ورېښمين رومال واخيستو او کور ته راغلم. بيا د شپې مې ځان ته يو ليک وليکلو... په گس لاس کې قلم نيولې، په ماتو گودو تورو مې وليکل. "گرانه جانانه...که زه درباندي په ريښتيا گرانه يم نو د امتحان نه وروسته خپله مور مور کره راواستوه. زه اوس يې له تا ژوند نشم کولې...ستا شهناز" په بله ورځ د سهار لمانځه او د منډې لپاره چې له کوره تلم نو په مېز مې د دوو کتابونو ترمنځ هغه گلایي رومال او په هغې کې تاو شوې ليک داسې کېښودو چې بل څوک يې و نه گوري. زه خبر وم چې نازو هم په دغه وخت کې زما کوټه پاکوله او په مېز به يې راته شيان سمول راسمول.

له منډې وروسته چې بېرته راغلم نو د کتابونو ترتيب بدل و. لږه شپه وروسته د چايو پتنوس راته نورالله راوړو او زه پوه شوم چې له نازو خلاص شوم. زما غشې په نښه لگېدلې و. ټوله ورځ مې په ښه آرام سبق وويلو، د

غرمې ډوډۍ او بيا د ماڅيگرچای هم نورالله راته راوړل. نازو داسې ورکه شوه چې د هغې غږ مې هم نه اورېدو. په گلایي رومال کې تاو شوې ليک مې له کوره بهرڅيرې کړو او رومال مې هتې وال ته بيرته يوړو، په بدل کې مې ترينه يو قلم واخيستو. په بله ورځ امتحانونه پيل شول او کاکا او نورالله راسره هره شپه د پرچې تياری کوله. زه مې تسله و چې ټولې پرچې مې ښې شوې وې. د امتحان د ختميدو سره زه د انارگل کاکا له کوره رخصت شوم. د روانېدو په وخت د هغه د کور ټول کسان لوی دروازې ته راغلل. نازو د مور شا ته ولاړه وه او راته ډېره کمزورې او زېره ښکارېده. د سترگو خلا يې ورکه وه، بلکه گيله منه ښکارېده. زما پرې زه وسوو. پوښتنه مې ترې کوله خو وخت نه و او هم دغسې ټولو راته د خدای په امان وويل. د جامو او کتابونو پند د کاکا په جيب کې کينودل شو. زه پوه نشوم چې څه وخت د بسونو اډې ته ورسېدو، سامان يې د بس په چت وڅيژولو او کاکا راته کلکه غاړه راکړه. بيا يې زما د پلار لپاره يو ليک راته د کميس په جيب کې کينودو او زه بس ته وروختم. په ټوله لاره د نازو څېره مې مخې مخې ته کېده، د هغې گيله منې سترگې چې پکې اوبښکې ډنډ وې. خپل ځان راته يو لوی مجرم ښکارېدو، خود غرضه او گناه کار. ځان ته مې بيا بيا ويل چې دې جينۍ خو تا سره څه بد نه و کړي.

کلی ته چې ورسېدم نو ماښام و او بې له ډوډۍ خورلو ویده شوم. په بله ورځ براتي پسې چې تلم نو خور راته په خندا وويل، "لالا! ته خو نه وې...ستا د واده خبره روانه ده!" ما ورته څه پام ونکړو او د براتي سره د ويالې پر غاړه کيناستم. هغه ته مې ټول حال وويلو. ده په منځ منځ کې ټوکې کولې. اخر يې مشوره راکړه چې نازو وغواړه. زما له زره يو لوی پيټې ليرې شو، لاره راته رڼا شوه او د براتي نه مې رخصت واخيستو. د غرمې

ډوډۍ له چې کور ته لاړم نو خور راته بیا وویل، " لالا تا ته یې جینی غوښتې ده." زه لږ غوصه شوم خو مور مې له تناره ډوډۍ راویستلې، مخ راواړوو او وې ویل، " آو زویه! په زرگري باندې کې موخبره کړې ده، خواږه یې راکړی دي. چې ستا نتیجه راووخې نو پلار دې وایی چې واده به درله وکړو." ما وارخطا خپلې خور ته وکتل نو د هغې په سترگو کې شوخي وه. ما ته راندې شوه او وروغوندې یې وویل، " د وریندارې نوم مې شهناز دی."

تمخای

زه د کلثوم بی بی له کوره را وتلم. درې کلن شاه نذر رانه وړاندې منډې وهلې. دی هم خبر و چې نن کور ته ناوخته روان وو. د ماڅیگر لمر اوس ماښام ته ځای ورکړې و. زمونږ کلي د تخت اباد په لاره و او ما به هرماڅیگر د عیدگاه د اډې نه بس اخیستو. مونږ چې اډې ته ورسېدو نو یو بس رانه لاړو. شاه نذر د نورو ورځو په شان گنډېری غوښتلې خو د گنډېرو گاډې هم نه ښکارېدو. زه په تادی کې وم او د زوی لاس مې ونيولو، یو روان بس ته مې منډه کړه. بیا د کلندر غږ مې واورېدو چې، "په لاره نه ودرېږو، یواځې د تخت اباد سورلی...تخت اباد...تخت اباد ته. زه هم هلته ودریدمه. یو بل سړی هم ما پسې په منډه و او زه چې درېدم نو هغه راته داسې تېله راکړه چې نزدې په زمکه غوڅاره شوې وای. شاه نذر اوس هم گنډېری غوښتلې. شا و خوا مې وکتل خو یو گاډې هم نه و. دا مهال لکه چې ټول گاډی وال هم کورونو ته تللي وو. شاه نذر مې دلاسه کړو چې په خېره کور ته ورشو نو پراته به ورله پخوم. خو هغه ورو ورو په سټکېدو شو. زه د ټولې ورځې سترې ستومانه وم، زړه مې و چې یوه خېره ورله ورکړم خو لاس مې ونيولو. کلثوم بی بی راته خوږې وریزې په پلاستيکي کڅوره کې راکړې وې، هغه مې شاه نذر ته ونيولې. خو هغه اوس په ډوډۍ مور و او چینه یې غوښتله.

زه د کلثوم بی بی کره کار کووم. سهار وختي له کلي روانه شم، د هغې د کورلونبي او جامې ورته وینم. ما ته د میاشتي پیسې او اختر، برات کې

جامې پيزار راکوي. نن ورکړه د واده د سدې (ست) ميلمانه وو. لوبني ډېر او چې هغه ټول مې ووينځل نو ناوخته و. ما سره د خوابني غم هم و، مشره لور مې ورسره په کور کې وي او کله چې راباندې ناوخته شي نو هغه بيا زما لور ته غورږي. شاه نذر اوس سمه ژړا کوله او يو وارې بيا يې سرک ته مندې کړې. ما هم ورپسې وځغستل. دی د يوځوان سره وجنگېدو چې د سرک له بلې غاړې را روان و. ما وليدل چې هغه سرې شاه نذر اوچت کړو او زما په لوري يې قدم واخيستو. زما په خله راغلي ښېرا د غاښونو لاندې پاتې شوه ځکه هغه ځوان ډېره په خوږه ژبه د شاه نذر سره خبرې کولې او زما زوی داسې غلې و لکه چې ژړا يې نه وه زده. زه ورږدې شوم، نه پوهيدم چې څه ورته ووايم. هغه زما په وجود يو ځغلنده نظر واچوو چې په بورقه کې پټ و. بيا يې سترگې ټيټې کړې او ورو غوندې يې وويل، " دا ماشوم سترې دی." ما له بورقې لاس وويستو چې شاه نذر ترې واخلم خو هغه زما لاس لکه چې نه ليدو. ورو ورو زما د زوی سره يې خبرې کولې...نرمې نرمې...خوږې خوږې خبرې.

ما شا وخوا وکتل، په اډه کې خلک لږ وو. يو څو هغسې سرې وو چې هره ورځ به زما چاپېره گرځېدل او ځينو به کله کله مردار نظر هم راباندې کوو. ما به له دې ویرې، په سختې گرمۍ کې هم جراېې په پښو کولې. بورقه مې د خوابني وه، زړه او خيرنه. لاسونه مې په لوبنو او جامو وينځلو وچ او بدرانگه شوي دي. خو نه پوهېږم چې دا سرې څنگه خبر شي چې په بورقه کې پټه ښځه ځوانه ده که بودی؟ يوه بله لارۍ راغله او کلنډر جغې کړې. څو کسان وروختل خو زه چې ترهغې رسېدم نو اعلان يې وکړو، " يو سيټ دی...دوه کسان نه ځاېږي." ما شا ته وکتل او لاس مې وغځاو چې د ځوان نه شاه نذر واخلم او لارۍ ته وځيژم. کلنډر داسې وگڼله چې مونږ دواړه يو

خاې و. لاری ته یې "درب" ورکړو او هغه په هوا شوه. د ځوان له خپلې ناخاپه راووتل، " څه کم عقل بچي دی، پوښتنه نه کوي او خغلي."

اوس په ما بڼه ناوخته شوې و خو د کلندر خبرې راته خوند راکړو. دېره موده وروسته یوه عجیبه خوشالي راسره شوه- نامعلومه خوشالي. ما خواوشا وکتل، یو دوه نورې ښځې راغلې. څلور پینځه ماشومان ورسره وو. ښځو زما او ځوان ته کتل. شاه نذر اوس د سړي په اوږه سر ایښي او سترگې یې ورغلې وې. مونږ درې واړه د یو کور ښکارېدو، ښځه — خاوند او ماشوم. بیا زه د خپل وجود نه بهر شوم او نزدې د یوې ونې په څانگو کیناستم. د بڼه نه مې دا ننداره ولیده. یوه ښځه، یو سړی او یو ماشوم. څومره ښکلې ننداره وه... لکه د خوب دنیا... هر څه پکې پوره وو. ځوانه ښځه، ځوان سړی... یو بل ته نزدې ولاړ دي. سړي خپل درې کلن ماشوم په غیر کې نیولې دی... ماشوم ویده دی. سړی د لاری انتظار کوي او ښځه خپل سړي او ماشوم ته گوري. ښځه بې غمه ده. دا غم ورسره نشته چې لاری به کله راځي، تش سیت به پکې وي او که نا؟ کلندر ته به کرایه څوک ورکوي... ماشوم ته به څوک گوري؟ دا ټول غمونه د سړي وو.

تخت اباد ته... تخت اباد ته... بله لاری راغله او د کلندر شور او چغو زما دا ښکلې خوب دانه وانه کړو. ځوان زما نه وړاندې لاری پسې منډې کړې او کلندر ته په چغه لگیا و. " استاد ته وایه لږ بریک ونیسه." بیا یې ما ته مخ واړوو، " زه خورې! ته لاری ته ورځیږه." زه لاری ته وختلم او شاه نذر مې ترې واخیستو. ځوان کلندر ته وویل، " زه نه درځم وروړه." او گړندی گړندی بلې خوا ته روان شو.

دوزخي ارواح

۱۹۹۶ عيسوي کال... د جولای میاشت

يا خدايه...هر ځای دې وای خو کابل دې نه وای...يا ربه...کله به د دې بدبخته ښار نه ووځو. ډوډۍ پکې نشته...کار روزگار نشته...هر وخت د جنگ خطر! اوس به کوم شی خرڅوو...په کور کې مو هيڅ نه دي پاتې...خدايه! ته لکه چې مونږ نه مرور يې! د ملالی په پښو کې پيزار نشته...د مراد خان دغه دوه جوړه کالي پاتې دي. چې بدلوي يې نو میاشت پکې آورېدلې وي. صابون هم اوس د سرو زرو په بيه خرڅېږي...که نه هره ورځ به مې ورته وينځلای. او د ادې دارو نشته...توڅی يې نه ښه کېږي...تورې چای ورته ښې نه دي. خو څه وکړو؟ د توغندو او د بمونو په ډزو چې پروسر کال د دې اعصاب خراب شوي دي نو تر اوسه گډې وډې وایي. خدای دې مل شي...اې خدايه دا ښار په مونږ اوس تنگ دی. خو چرته په څو؟ له دې دوزخه به کله ووځو؟

۱۹۹۷ عيسوي کال د جولای میاشت

يا خدايه! هر ځای دې وای...خو پيښور کې دې نه وای. يا ربه! دا کوم دوزخ ته دې راوستلو؟ داسې گرمي! اف اف! سيد گل ماما سره دې خدای ښه وکړي چې دا باد پکی يې راته راوړو...که نا په دې مهاجرت کې څوک د

چا پوښتنه کوي؟ د دې بدبخته ښار په حساب هم نه پوهېږو. کله پکې برينينا نه وي او کله اوبه نه وي او کله گېس هم بند شي. ملالی ها بله ورځ د بوتانو جوړه په بيه کړه. ماښام چې د خورلنې واده له روانه شوه، بيا يې طلاي گل ترې شکيدلې و. دکاندار ته يې بيرته يوړو نو هغه ورسره شر کاوه. ويل يې، "ستاسو د کابليانو...هن...لکه چې دا پېښوريان به ډېر ښه وي؟ په هر شی کې "ملاوت" کوئ...په شودو کې اوبه گډوئ او د ميوې خوند؟ بيخي يې خونده دي...هندواني داسې پيکه...خربوزې يې وچې...انکور خو لا پرېږده...ادې بس يوه کيله خوري...په هغې مړېږي. زه ښه ده چې د توخي علاج يې وشو. خو زما د نازولي مراد خان رنگ په لمر کې تک تور شو. يا خدايه! د دې ښار له عذابه مو خلاص کړه. خو چرته به څو؟ له دې دوزخ به کله ووځو؟

۱۹۹۸ عيسوي کال...د جولای مياشت

يا خدايه! هرځای دې وای خو هاليندې کې دې نه وای. يا ربه دا کور خو لکه قفس دی. ها قفس به هم ترينه ښه وي. دغه دوه کوټې دي...هاغه د ميز نه لږ لوی پخلنځی...او يوه دا کړکۍ. د حکومت په پيسو خو هيڅ نه کېږي...ايله ډوډۍ پرې خورو. ښه وه چې د قاچاق پور مو ادا کړو. مراد خان او ملالی ته دې خدای ژوند ورکړې، ډېر همت يې وکړو. خو دلته داسې گراني ده چې ځان ته يې څه جوړ نکړل. ښه ده ملالی اوس شپږ جوړه پېزار لري...خو...اې ربه د ادې به څه کېږي؟ ټوله ورځ ژاړي چې مړې به مې مساپر شی. زما خپله نفس تنگ شي...د دې ځای ژبه ميراته هم ډېره گرانه ده. حاجي صېب سره دې خدای ښه وکړي...په هوټل کې ورته لوبښي وينځم...گوزاره راسره کوي. خو...اې خدايه! ته مهربان يې...دلته هيڅ خوند نه راکوي. خو چرته به څو؟ د دې دوزخ نه به کله ووځو؟

۱۹۹۹ عيسوي کال، د جولای میاشت

یا خدایه! هر ځای دې وای خو کلیفورنیا دې نه وای. یا ربه! ادې دې رانه واخیسته... ساعت به مې ورسره تېر و... خبره نیمه به مې ورسره وکړه. ملالی، ټوله ورځ د بوت په مغازه کې ولاړه وي، بوتونه خرڅوي. ما بنام کالج ته رانه لاړه شي. مراد خان د شپې ټیکسي چلوي، د ورځې ویده وي. اوس یواځینې اسرا مې د ټیلیفون وي خو په هغه هم ډېرې خبرې نشم کولای، بیا مې شت خورپرېږي. کور مې ډېر لوی دی... باغ هم پکې شته. خو هیڅوک نه لرم چې راشي او زه ورسره خبرې وکړم. یا خدایه! په پخلنځي کې د خورو هرڅه شته خو اوس یواځې ډوډۍ خوند نه راکوي. مراد خان مې نه پرېږدي چې کار وکړم. وایې خپلوان به پیغور راکوي. هر چا ته وایم چې ما کابل ته بوځئ خو هیڅوک مې نه اوري. د ملالی او مراد خان د واده غم راته بېل غم دی. خدایه! چرته لاړ شو؟ له دې دوزخ...

نومبر ۱۹۹۹

د ډيوې په غېر کې

زمونږ د کواټر له دېوال هر څه ښکارېده. ما زور کت د دېوال سره درولې و او د جینکو ننداره مې کوله. مامې راته ویلي وو چې زه سېل وکړم. نن د سبق وروستی ورځ وه. ماما راته ویلي وو چې د اوړي د چټیانو لپاره به نن د هاسټل جینکو پسې خپل خپلوان راځي. اوس دا ټولې جینکې د ښوونځي د لوی دروازې راټولې وې. په دوی کې ډېرې زه په نومونو پیژنم. کله چې به مې ماما د دروازې نه لیرې و نو دغو جینکو به ما ته پیسې راکولې چې بهر د سړک نه ورته وږي یا گنډېری راوړم.

شینوماما ډېر سخت دی ځکه خو د ښوونځي مشره استاده ورباندې اعتبار کوي. اوس د هاسټل جینکو کېدې تړلې دي او د خپلوانو په انتظار د لوی دروازې خوا و شا اوړی راوړی. دوی نن د ښوونځي جامې نه دي اغوستې او زه د دوی جامو ته گورم. بهر د موټرو شور دی او هره شیبه وروسته شینو ماما رادننه کېږي او د یوې جینې نوم په زوره اخلي. د جینکو په یوې ټولې کې شورغوندي راپورته شي. څوک خاندې...څوک په زوره زوره خبرې کوي. او بیا هغه جینې چې شینو ماما یې نوم اخستې وي، څادر په سر سم کړي او شینو ماما د هغې بکس او نوره کډه راواخلي. جینې چې له دروازې ووځي نو ټولې ورته په زوره "د خدای په امان" ووايي.

زما د دوی چیغې ډېرې خوبېږي. زه مې شي چې زه هم د دوی سره چیغه ووهم. په ځینو جینکو پسې مېندې یا مشرې خويندې هم راغلې وې. دوی خو شیبې د نورو جینکو سره خبرې وکړې، بیا به لارې. شینو ماما راته ویلي وو چې دا ټولې جینکې به دوه میاشتي وروسته بیرته راځي. خو د لسم والا جینکې به بیا نه راځي ځکه هغوی چې امتحان ورکړي، بیا نو سبق یې خلاص دی. هاغه ده وروستی جینی هم روانه شوه. زما زړه کېږي چې منډه کړم او د هغې په اوږد پروني کې پټه ورسره لاره شم. خو د شینو ماما او مامي نه ویرېرم.

اوس شینو ماما لویه دروازه بنده کړه او په کنډې یې لویه جرنده ولکوله. هاغه دی! د کواتر په لوري را روان دی. مامي راته غږ کوي چې راشه ډوډۍ وخوره، خو زما ډوډۍ ته زړه نه کېږي. دا ښوونځی به دوه میاشتي تش وي او زه به ددې په خالي برنډو کې یوازې لوبې کووم. د جینکو د سبق، د زدکړې غږ به هیجرته نه اورم. د کتابونو شلیدلې پانې او د قلمونو وړې ټوټې چې زه یې راټولوم او د جینکو د سبق پېښې پرې کووم، اوس به رانه ورک شي.

ما شینو ماما او مامي ته څو وارې ژړلي دي چې زه هم سبق وایم. خو مامي مې ناروغه ده او زه د هغې خدمت کووم. شینو ماما په بدل کې زما پلار ته د میاشتي پېسې ورکوي. اوس شینو ماما مخ لاسونه وینځي. ورځم چې د مامي سره لاس وکړم.

شاعره

نن د کورس څلورمه ورځ وه چې اسد الله غياث د نړۍ د دېرشو ملکونو نه راغلو ۷۰ کسانو سره په يو لوی تالار کې ناست و. د دوی ټولو يو هدف و چې په دوو مياشتو کې به انگرېزي ژبه زده کوي. د سهار له نهو بجو به د دوی سبق پيل شو او د ماڅيکر تر پينځو بجو به روان و. ټول کسان په يوې لوی ودانۍ کې ايسار وو. د سهار د چايو نه وروسته به دوی هغه لوی تالار په لوري روان وو او ورته په سخته ويل شوي وو چې يو بل سره به يې له انگرېزي په بله ژبه خبرې نه کوي.

د سبق يوه برخه د انگرېزي ادبيات هم و او نن په دې څلورمه ورځ د اکسفورډ پوهنتون يو استاد په ادبياتو کې د شعر په اړه خبرې کولې. اسدالله ورته غوږ نيولې و ځکه دا د هغه د خوښې موضوع وه. ليکچر چې خلاص شو نو پوښتنې پيل شوې. اسدالله هم غوښتل چې يوه پوښتنه وکړي خو ژبه يې لا دومره روانه نه وه. دی وپرېدو چې غلطه انگرېزي و نه وایي. په دې کې يوه جينۍ راپاڅېده او پوښتنه يې وکړه چې، " که په ادبياتو کې شعر نه وای نو څه به وای؟ آیا زمونږ په ژوند کې به څه بدلون راغلی وای؟ اسدالله اوس خپل قلم ايښې و او د هغې جينۍ په پوښتنه يې غور کوو. زړه يې کېدو چې د استاد په ځای دی ورته جواب ووايي. د هغه په زړه ډېرې خبرې وې او د استاد په جواب يې تسله و نه شوه. د زړه خبرې

یې په زړه کې پاتې شوې. سبق خلاص شو نو ټول بهر ووتل او اسدالله د هغې جینې په لټه شو. هغه یې په لومړۍ ورځ هم لیدلې وه او د دې جذابه خېره یې نه وه هېره کړې. خو په گڼه گڼه کې هغه ترې ورکه شوه.

په بله ورځ یې هغه ولیده چې د خپلو ملګرو سره په چمن کې ناسته وه. اسدالله لاړو او خپل ځان یې وروپېژندلو. هغې هم ورته خپل نوم سوفي وښودلو. اسدالله ورسره د شاعرۍ په اړه د هغې پوښتنه وریاده کړه نو د سوفي په سترگو کې یوه معصومه شوخي ښکاره شوه. د ده نه یې پوښتنه وکړه، "ته لکه چې پخپله شاعر یې؟" دی موسکې شو او ورته یې وویل، "که زه شاعر وم نو ته به څه وکړې؟" سوفي په خندا شوه خو هیڅ جواب یې ورنکړو او موضوع یې واړوله.

په یوې میاشت کې د اسدالله ژبه روانه شوه او ده به هر چا سره بحثونه کول. د سوفي سره خو څو څو وارې په ادبیاتو خبرې کړې وې او بیا حال دا شو چې د جای او دوډۍ په وخت به هم دواړه په خبرو لگیا وو. اسدالله به اوس چې ځان له شو نو د سوفي په اړه به یې فکرونه کول. هغه عامه غوندې جینې وه خو کله چې خبرې به یې پېل کړې نو د اسدالله د زړه بورجلونه به په خوځېدو شول. سوفي ته به یې په سترگو کې زړه نیولې و. په کومه ورځ چې دا به ناوخته راغله نو د اسدالله سترګې به دروازې ته وې. د هغه ځینې نږدې ملګري یې په حال خبر شول، ځینو به ورپورې ملنډې وهلې او نورو به ورسره زړه سوي کوله. خو اسدالله سوفي ته د خپل زړه حال نشو ویلې. دی ویرېدو چې هسې نا هغه ورباندې غصه شي.

هم دغسې یوه ورځ دوی د شاعرۍ په اړه یو اوږد بحث کې بوخت وو. نابیره سوفي ورته وویل، "ته د شاعرانو دومره پېروي کوي...که زما په وس

واى نو دې كورس ته د داخلي لپاره د اعلان په پوستېر مې ليكلي وای چې دې ته شاعران نشي راتلی. " په اسد الله لکه چې اسمان راپريوتو. هغه د قهر او غصې نه ليونی شو. په لور غږ يې د سوفي سره بحث پيل كړو او ورو ورو سم جنگ جوړ شو. سوفي بيا بيا د خپلې سپيناوې لپاره خله خلاصوله خو اسدالله هيڅ نه اورېدل. بيا دى د خپل ځای نه راپاسېدو او په منډه له كوتې ووتلو. سوفي ورپسې ډېرې چيغې ووهلې چې " ايسار شه!" دا ښه وه چې دوى د تفريح په كوته كې ناست او نورو خلكو ورته دومره پام و نه كړو. د اسدالله دنيا لکه چې وړانه وه، دى نيغ خپلې كوتې ته ورغلو او دروازه يې ځان پسې كلكه وتړله. هغه له ټولو خفه و. سوفي ورباندې لوى كوزار كړې و او اوس ده په چغو چغو وژړل. د ځان سره يې ژمنه وكړه چې بيا به د سوفي مخ هم و نه گوري.

تر مابنامه ډېرو خلكو د ده د كوتې دروازه وتكوله خو اسد الله د جامو او بوټانو سره، پر كټ ږنگ بنگ پروت و، بيا هم دغسې ويده شو. سهار وختي را وينس شو او غوښتل يې چې د كلاس په ځای كتابتون ته ورشي ځكه وروستې ازموينې ته لږې ورځې پاتې وې. د مخ لاس وينځلو لپاره چې د كوتې له دروازې بهر وتلو نو پر زمكه يې يوه لفافه وليده. ژر يې راواخيسته، هم هغسې بيا په كټ كيناستو او په لفافه كې ايښې كاغذ يې راوويستو. په هغه كاغذ چې څه ليكلي وو، د هغې په لوستلو، اسدالله لکه د لېوني په خندا شو. دومره يې وخنډل چې په سرو سترگو كې يې بيا اوښكې راغلې. په هغه كاغذ سوفي په يو اوږد شعر كې ترې بخښنه غوښتې وه او د خپلې مينې اظهار يې كړې و.

ورپژي او غنم

"ای زما وطنه..." د دې وېنا سره د هغه سترگې له اوبنکو ډکې شوې. ښځه یې هم په ژړا شوه، ټول واړه یې ساه نیولې ناست وو. دوی خپله مور پخوا هم په ژړا لیدلې وه خو دا لومړی ځل و چې پلار یې ژړل. د ټولو سترگې مخامخ تیلویژن ته وې، هلته د افغانستان په اړه یو رپورټ یې ښودلو...کنډوالې، رنګې ودانۍ، خوارخواکي ماشومان...هرې خوا ته بدحالي ورګډه ښکارېده. راپور جوړونکې خبريال لګیا و چې که په دې ملک کې هم دغه حال و او د خوراک نړۍ والې ادارې ورسره مرسته ونکړه نو کیدې شي چې خلک یې د افریقې په شان له سختې قحطۍ سره مخ شي.

د دې راپور نه وروسته غمښتک بیا نور خبرونه و نه کتل. فکر یې خپل وطن کې و، ډوډۍ ته یې زړه نه کېدو. له خپلې بې یو سوراوسولې راووتلو اود ځانه سره یې وویل، "پاکه ربه! تر کومې به زمونږ دا حال وي؟" بیا یې نامېدي په قهر بدله شوه، غږ یې اوچت شو...دومره اوچت چې ښځې او ماشومانو یې هم اورېدل. دی لګیا و، "دانړیوالې ادارې...دا ملګري ملتونه...دا ټول دې د خدای په غضب اخته شي. ولې پوره مرستې نه ورلېږي؟ حرام خواړه، خپله لوی لوی معاشونه اخلي، غونډې کوي او په غونډو کې تشې خبرې...دوی ټول د تشو خبرو لپاره پیسې اخلي...زما د وطن په غم کې والله که څوک وګرځي؟" د غمښتکې ښځې او ماشومانو دا

هر څه اورېدل. د هغوی زړونه په درزا وو. غنمرنگ د شپې تر ناوخته همدغسې وېناگانې کولې او اخر یوه شېبه داسې راغله چې د خوب ښاپېرې پرې خپل مهربانه لاس کینودو.

په بله ورځ چې دی له کوره وتلو نو ښځې ورته وویل، "یا سریه! ماښام میلمانه لرو...چې هېر دې نشي." غنمرنگ سر و خوځاوه او کار ته لاړو. په کوم دفتر کې چې ده کار کوو، هلته ځینې اروپایان هم وو او د ډوډۍ په وخت کې به یې ورسره د خپل وطن حالات څېړل. نن هغه ته خدای موقع په لاس ورکړې وه. په بېگاني راپور یې خبرې کولې. غنمرنگ په خبرو کې احساساتي شو، خپل سوک یې مېز ته راخلاص کړو او وې ویل، "هغه وخت چې د روسانو سره مو جنگ وو، د هرې خوا نه مرستې ور روانې وې، اوس چې دا دومره لوی قدرت مو ورته نسکور کړو...نو ټولوتري لاس واخیستو...اوس څوک د روانډه په غم کې دي...څوک د بوسنیا په لوري روان دي...نور خو پرېږده، د بنگله دیش وړي هم ماړه شول. ولې مرستې ورباندې نه دي ودرېدلې...نه گوري...هیڅوک زمونږ خوار هېواد ته نه گوري..." غنمرنگ په خپلو جذباتو کې راپاسېدو او یو اروپایي ته یې وویل، "شرم پکار دی...شرم." هغه اروپایي هک پک پاتې شو، له خپلې یې راووتل، "چا ته؟" غنمرنگ په ډېرو احساساتو وویل، "امریکا او اروپا ته شرم پکار دی...دوی د انساني حقوقو خبره کوي او زما د وطن وړي ترېنه هېر دي."

د ډوډۍ وقفه هم داسې تېره شوه. د کارنه وروسته ماځیگر چې غنمرنگ د خپل کور په لوري روان شو نو د ښځې خبره یې په زړه شوه. بازار ته لاړو، سودا یې وکړه او چې کور ته ورسېدو نو سم ماښام و. میلمانه ورکړه راغلي وو او هغه ټول سامان پخلنځي ته یورو. بیا پخپله لاړو د میلمنو سره کیناستو.

هغوی سره په خبرو دومره وخت تېر شو چې ډوډۍ پخه شوه او دسترخوان یې وغوروو. غنمرنگ پخپل لاسونو میلمنو ته په زوره خواړه ورکول. "ته خو دا غوښه واخله ورینداری. بیا یې پتنوس راواخیستو، "هن لالا! دا د چرگ کباب ډېر خونده وردی... " زوی ته یې مخ واړوو، "ورشه بچیه! د هډوکو لپاره یوه رکابۍ راواخله." بیا یې د وریزو غورۍ اوچته کړه، "خورکۍ دا وریزې ډېرې خاصې وریزې دي...د لغمان د وریزو خوند به درنه هېر شي."

په تیلویژن یې نن هم ځانگړې راپور ښکاره کوو. دا ځلې د روانډه وار و، خو هیچا ورته نه کتل. یومیلمه غنمرنگ ته وویل، "ته لغمانۍ وریزې یادوې...خبر یې! ما ها بله ورځ د افغانستان "ډېره دوني" وریزې پیدا کړې. یاره څه کاپرخوند یې و...تا ته وایم غنم رنگیه! بله اوونۍ به تاسو ټول زمونږ میلمانه یاست."

د چمن راز

د تيرې يوې اوونۍ راهيسې، رازگل ډېر بوخت و. پخپلو پيسو به يې سهار وختي اخبار واخيستو او په لاره به يې لوستلو. د صابون جوړولو په کومه کارخانه کې چې ده کار کاو، هلته به ټوله ورځ د رازگل نه پوښتنې کېدې چې د ښک شوي حکومت په اړه په اخبار کې څه ليکلي وو؟ ايله څو ورځې کېدې چې په ملک کې پوځ واک ترلاسه کړې و او د صابونو په دغه کارخانه کې ټول مزدوران خوشاله وو. يواځينی کس چې پخپلو پيسو به يې اخبار اخيستو او لوستلو، هغه رازگل و او هر چا ته به يې معلومات ورکول.

رازگل د مابنامې هم اوزگار نه و، د خپل گاونډي طوطي سره به يې د نانوايي مخې ته په مات دېوال بندار تود کړو نو د چمن گاونډ نور سړي هم ورته ودرېدل. د شپې تر ناوخته به د دوی خبرې روانې وې، هر چا خپله ډنگوله تر څو زړه به يې يخ شو. يوه خبره د ټولو شريکه وه چې د ليرې کړې شوي مشر ته دې سخته سزا ورکړې شي. رازگل به د دې بندارونو مشر وياند او کور ترې هېر و. څو وارې بودا پلار ورپسې پخپله راوتلې و چې کور ته دې ورشي. ښځې هم ورته ډېرې بدې ردې ويلې وې خو رازگل په دغه چمن کې يواځينی لوستي سړي و.

هغه تر لسمه سبق ويلې و او نن سهار چې اخبار يې ولوستو نو نوي خبرې پکې ليکلي وې. له بده مرغه ټوله ورځ په کارخانه کې د خبرو موقع پيدا

نشوه. مشر منیجر، هغه د یو څو درنو میلمنو سره لوی بازار ته ولېږلو. بیا ورځ یې د دوی سره سرگردانه تېره کړه او اخرچې د ماڅیگر له چاپو وروسته نانوايي په لوري روان شو نو اخباريې په ترڅ کې نیولې، سم په منډه و. بیا نو بنډار بڼه تود شو. هرچا د دې خبرې نه خوند اخیستو چې د شړل شوي مشر د سرکاري کور نه عیش خانه جوړه وه. په سرخبر کې لیکلي وو چې د مشر د خوب کوټې نه ځینې شیان موندل شوي وو. د خوب گولۍ، د هندي فلمونو ویډیوکېسټ، هارمونیم او د جنسی توان گولۍ. په دغه وروستي توکي خو هرچا خندل. د مشر د میرمنې نوم یې یادوو او بیا د مردارو او جنسي ټوکو یوه لړۍ روانه شوه. ان تر نیمې شپې ټولو خپل زړه پرې بیخ کړو.

رازگل او طوطي چې د خپلو خپلو کورونو تمبې وټکولې نو دواړو کې د خوبولو غرونو احتجاج پورته شو. طوطي خو په ارام ورننوتو خو د رازگل پلار چې ورته د تمبې زنجیر پرانستو نو ورسره د بنکنخلو ناتار یې پرې جوړکړو. رازگل سرټیټ نیولې خپلې کوټې ته لاړو. بنځه او بچي یې ویده وو. دی هم ورو غوندې په خپل کټ پریوتو. ولې د خوب بناپېری له هغه الوتلې وه. دده سوچ د شړل شوي مشر د کوټې شیانو کې بند و. بیا دا فکر لکه د عزرائیل، د ده کوټې په گوت کې ایښې، د اوسپنې صندوق مخې ته ودرېدو. د شپې په دې تکه توره تیاره کې هغه ته د صندوق جرنده صفا ښکارېده. "که دا جرنده چا ماته کړه!" هغه په کټ کې اړخ واړوه، "که زه مړ شوم!...که غله کور ته راشي!" او د ده په ذهن کې دا "که...که...که" دومره ډېر شو چې اوچت په کټ کې کېناستو. د دې هرې "که" سره یو "نو" هم مل و او د "نو" لکۍ د هغې خړې لفاډې سره تړلې وه چې د دې اوسپنیز صندوق په تل کې پرته وه.

په دغه خړه لفافه کې داسې څه خاص شيان هم نه وو چې دی پرې شرمېدو. یوڅو پخواني تصویرونه، د ده د لسم سرټیفیکیت، د اخبارونو نه پرېکړې خو خبرونه او هغه لیک... د لیک په یادولو دی نارامه شو. که دا لیک څوک ولولي نو... او له دې "نو" نه وروسته ورته یوه نالیدلې بلا ولاړه وه. هغه د بلا د حملې لپاره ځان تیار کړو. "څوک به یې ولولي؟" پلار او بنځې یې سبق نه و ویلې... مشر زوی یې د دولسو کالو و. اوس به یې کله نا کله د زرو اخبارونو په لوستلو ولیدو. ده د زوی کټ ته وکتل، په تیاره کې ورته د هغه مخ نه ښکارېدو خو کټ مټ د رازگل په شان و. پلار به یې خلکو ته هم دغه ویل چې که د رازگل ماشومتوب لیدل غواړئ نو اسرار گل ته وگورئ. دی بیا په کټ سملاستو او دا فکر ورته پیدا شو چې که اسرارگل هغه لیک ولوستو نو څومره پوښتنې به ورسره پیدا شي... لویه پوښتنه به د "چمن" په اړه وي. چمن څوک و؟

چمن هغه وخت په لسم کې و، کله چې رازگل په نهم کې سبق ویلو. دی به هره ورځ د سبق نه وروسته د ښوونځي نه بهر رازگل ته ولاړ و. رازگل سره به یو ځای کور ته تلو او په لاره به یې ورته گنډېری اخیستې. ده سره به یې کله کله فېتبال هم کوو. ټولو ته به یې ویل چې "رازگل د چمن گل ورور دی." خو په هغه بدنصیبه ورځ دوی له یو بل جلا کړې شول، کله چې په یوې تنګې کوڅې کې چمن گل د رازگل مخ ښکل کړو. هغه شېبه یو استاد پرې ورپېښ شو او دواړه یې ښه وډبول. رازگل نه پوهېدو چې دوی څه گناه کړې وه؟ چمن به تل د ده لاس نیولو او دغه تنکه کوڅه کې د هغه ښکلول ورته ډېر خوند ورکاو. خو د چمن گناه لکه چې ډېره لویه وه ځکه هغه له ښوونځي وویستل شو. بیا څو ورځې وروسته هغه رازگل ته یو اوږد لیک واستاؤ. داسې ارمانی لیک! او پکې د مینې داسې خبرې!... رازگل تر

ډېرې مودې هغه ليک په بډه گرځوو. بيا خبر شو چې چمن په رڼا ورځ چا ډک بازار کې په ډزو ويشتلې و. په ښوونځي کې هلکانو ويل چې چمن بدعمله و ځکه يې دا انجام شو. خو رازگل به د شپې ورپسې پټ پټ ژرل. د هغه په لاس ليکل شوې ليک ورته د ژوند يواځينی شته مني وه.

رازگل ته د واده نه وروسته هم کله نا کله چې چمن گل ورياد شو نو هغه ليک به يې راوويستو او څو څو وارې به يې ولوستو. خو نن شپه... هغه ناپېره د هلکتوب له دور په يو توپ کې راووتلو. داسې يې وگڼله چې سبا د نانوايي مخې ته به ټول د خړې لفافې ليک ولولي او ده پورې به خاندي. د چم گاونډ ټول ځوانان به د ده د ښځې نوم اخلي او وايي به چې ، " رازگل خو..."

په بل سهار چې رازگل د صابونو د کارخانې په سپين وېگن کې کار ته روان شو نو د اخبار لوستلو نه وړاندې يې شيشه ښکته کړه او کله چې ويگن په منډه شو نو ده په خپل موتي کې نيولې د چمن د ليک وړې وړې ټوټې په باد والوزولې.

سلاسل

جیکي د سره رنگ پوستی صندوق ته ودرېده نو داسې ورته ښکارېده لکه چې د اوسپنې جوړ، د هغې د قد نه لږ اوچت بېخانه صندوق هم ورباندې ژاړي. له دې پوست بکس نه هغې د خپل ژوند د څومره مهمو فیصلو لیکونه استولي وو. د دې په سر د برطانیې د شاهي تاج نخښه وه او جېکي یو وارې د خپل ماشوم زوی د پوښتنې په جواب کې ورته ويلي وو چې دا صندوق لکه د یو شهزاده دی. ولې نن دا شهزاده ورته یو ځنگلي مارغه معلومېدو او د دې د لاس نه هغه لیک په خپله مښوکه کې د اخستو لپاره تیار ولاړ و، چې جیکي نن ورته سپارلو.

د جېکي د ژوند ډېر کارونه اوس په دې شهزاده نه وو تړلي. د گېس، برېښنا او د ټیلیفون حساب به د بېنک نه نېغ په نېغه ورکړې کېدو. زیات تره خبرې یې اوس په ټیلیفون یا په ای-مېل کولې. خو اوس هم د ځینو کارونو لپاره به ورته دا شهزاده تیار ولاړ و. د کرسمس په ورځو شپو کې به لسگونه کارډونه، د مالېې او د بیمې لاسلیک شوي پانې، د زوی او د لور د نوم ایښودو بلن لیکونه، سپین رېرو او سپین سرو خپلوانو ته لیکونه به هم د دې صندوق له لارې یې ورلېږل. کله کله به دا ورته د خپل کور د یو غړي په شان ښکارېدو او دا یې له کوره دومره لیرې هم نه و. جېکي چې اوس په کوم ځای ولاړه وه، هلته نه یې د خپل کور کړکۍ لیدای شوه.

جېکي په خپل لاس کې نيولې لفاډې ته يو وارې بيا په ارمان وکتل، د پوست صندوق سره يې سر ولگوو او په ژړا شوه. په دې لفاډه کې د هغې د تېرو لسو کالو ژوند بند و، چې نن يې خاتمه کېده. هغه د ملک تر ټولو اوچتې کمپنۍ کې د "پرسونېل" مشره وه، خپل قابليت دغه مقام ته رسولې وه. خاوند يې هم په دې کمپنۍ کې په لوړه عهده کار کوو. دواړه بنايسته ځوانان وو، په يو بل مټېن... زوی يې د څلورو کالو و او په دغه موده کې هغې ډېر په مېړانه خپل د کار مصروفیتونه او کورنۍ ژوند په مخ بيولو. اوس د هغې يوه لور هم وه، د شپږو مياشتو امبر. په څلورکلن "جان" خپله خور ډېره کرانه وه خو اوس به هر سهار ده ژړل. د جېکي زړه به هله ټوټې شو چې کله جان د ښوونځي په دروازه ورپورې ونښتو چې، "ته ما ولې پرېږدې؟" جېکي د دواړو ماشومانو لپاره د يوې نرسې انتظام هم کړې و چې له ښوونځي وروسته به يې دواړه ورته ساتل. دا په خپل کار کې ډېره کاميابه او د تېر خلک به ورباندې وياړېدل.

خو يوه مياشت کېده چې د امبر په اړه ورته ډاکټرانو ويلي وو چې دا روغه نه ده. لور يې په ذهني توگه وده نه کوي او ډېر پام ورته پکار و. جېکي د زړه خونه ورانه شوه او که په دغه وخت کې د هغې خاوند ټام ورسره مرسته نه وای کړې نو دا به پخپله هم ليونۍ شوې وای. په دغو ورځو شپو کې د هغې عهده نوره هم لوړه شوه خو جېکي نه پوهېده چې خپله کاميابي ولمانځي او که د لور په حالت ویر وکړي. د نوي کار سره نوي امتيازات، لويه تنخواه، د کمپنۍ گاډې، په کال کې څلور وارې نورو ملکونو ته سفر... دا هر څه جېکي له ډېرې مودې غوښتل. ولې اوس خبره بله وه. د شپې به واړه ویده شول نو جېکي او ټام به تر ساعتونو خبرې کولې. اخر دې نتيجه ته ورسېدل چې جېکي په کور کښېني، هغې د خپلو ماشومانو لپاره د قربانۍ

ورکولو فیصله وکړه. د دفتر مشران چې خبر شول نو د هغې سره یې ډېرې غونډې وکړې. خو جېکي هره غونډه کې هم دغه ویل چې، "زما اولادونو ته زما ضرورت دی."

اوس جېکي د پوست صندوق سره هم دغسې ولاړه وه او اوبنکې یې په مخ روانې وې. ناڅاپه یو تود لاس د هغې نه راتاو شو، دا تام و. هغه له ډېره وخته د کړکې نه کتل او کله چې جېکي صندوق ته سر ولگوو نو دی ورپسې راووتلو. جېکي د تام په سینه سر ایښې په سلکیو شوه. دواړه تر ډېره وخته هم هلته ولاړ وو، بیا هغې ورو غونډې لاس وغځاو او سپینه لفافه یې د مارغه مښوکي ته وردننه کړه.

جېکي چې دا کیسه ما ته کوله نو ورسره مې وژړل. خو اوس هغه خوشاله وه، د امبر او د جان تصویرونه یې رابنکاره کړل. په تېرو دوو میاشتو کې دوی هر هغه څه کړي وو چې ماشومانو غوښتل. د امبرعلاج په یو خاص کلینک کې کېدو. هغه اوس ودریدې شوه او ډاکټرانو جېکي ته ډاډ ورکړې و چې دا به د خپل ورور په شان په سبق کې تکره نه وي خو معذوره به هم نه وي. جېکي اوس خپل وېشته پرېکړي وو او وزن یې هم ډېر معلومېدو.

په هغه ماینام ما په اورگاډۍ کې بیا وژړل. زه هم د جېکي په شان هره ورځ خپل درې اولادونه نورو ته سپارم. کله نا کله چې د شپې ناوخته د خپلو کارونو نه اوزگارېرم او کورته ورځم نو دوی ویده وي. زما د جېکي نه قصد پیدا شو. په هغه شپه مې د خپل خاوند سره خبرې وکړې چې زه هم د یو مور دنده سر ته رسول غواړم. هغه راته وویل، "ستا خوبه ده، هر څه چې کوې." ما پلټنې وکړې، د تنخواه او د لګښت حسابونه مې وکړل، د خاوند په تنخواه هم زمونږه بڼه گوزاره کېده. په بېنک کې مې پېسې جمع

کړې وې او په دغو حسابونو راته احساس وشو چې زه هره ورځ خپل ځان عبث سترې کووم، زما د کار گټه هیچا ته نه رسېږي. ما د خپلې مشرې سره د کار پرېښودو په اړه وروستی خبرې وکړې. هغې راته وویل چې بل کال ته ممکن زه د هغې په ځای کښېنم ځکه دا هم مخ په بره روانه وه. دا یې وویل چې یو ځلې بیا ورباندې سوچ وکړم او وخت یې راکړو.

خو زما سوچ خلاص و، په خوب کې به مې د سمندر پر غاړه ځان د خپلو اولادونو او خاوند سره لیدو چې په خندا او خوشالی مو وخت تېراوو. اوس د ما بنام اوو بچې دي او ما په کمپیوټر کې د خپلې استعفا لیک ولیکلو. د چاپ لپاره مې د پرنټر بتن ووهلو چې په دې کې د ټیلیفون ټلې وغږېده. د ټیلیفون په شیشه د جبکي نمبر ښکاره شو. خوشاله شوم چې په ښه وخت یې ټیلیفون کړې و، زه به ورسره خپله خوشالي شریکه کړم. د حال احوال نه وروسته ما ترېنه د ټام پوښتنه وکړه نو دا غلې شوه. بیا یې وویل، "مونږ د یو بل نه جلا شوي یو او څو میاشتو کې به طلاق وشي." زما په لاس کې نیولې غوږوژې و رپېدو، هغې راته وویل، "ټام له څه مودې راهیسې د یوې بلې ښځې سره گرځي، کور ته هم ناوخته راځي، ماشومانو ته وخت نه ورکوي. په دې حالاتو کې ښه دا ده چې مونږ خپل خپل ژوند تېر کړو، زه اوس د کار په لټه یم. که ستا په دفتر کې جاب راووځي نو ما خبره کړې، زه به خپل "سي-وي" درته ای-مېل کړم.

ما ورسره په مخه ښه وویل او د ټیلیفون غوږوژې مې کښودو. خپل د استعفا چاپ شوې لیک مې خپرې کړو او مشرې ته مې په ای-مېل کې ولیکل، "ستا خبره مې ومنله، زه خپل کار نه پرېږدم. هیله ده چې بل کال ستا په ځای کښېنم."

مشکنه

وا بېی! زه نه درځمه...زه ناوړگاره یمه. " نن دې نازنینې ته ډېر عذرونه وکړل چې د هغې مهلمستیا ته نه شي ورتلی خو نازنینې ورته قسم وخورو چې که رانغله نو مې ژوندی به ورسره پرېږدي.

الماسې ټیلیفون بند کړو نو نزدې کرسی باندې یې ځان وغورځاو. نن لومړی ځل و چې هغې یوې مهلمستیا ته تلل نه غوښتل او هغه هم د نازنینې په کور کې. نازنینې د ډېرو اوچتو کورنیو د ښځو سره تگ راتگ کوو او الماسې به داسې موقع له خدایه غوښته...داسې ښځو ته خپلې جامې او کالي، په تېره بیا د ډول سینگار ښکاره کول، د الماسې د ژوند لوی هدف و. خدای چې ورله ښایست او پیسه دواړه فراوانه ورکړی وو نو د دې څرگندول ورته د یو عبادت نه کم نه وو.

خو نن د نازنینې د کور په مهلمستیا کې شبنم مراد هم مهلمنه وه. دا نوم الماسې ډېره موده وروسته اورېدلې و. دا نوم خو لکه د هغې د واده د جوړې په شان و، چې د یو صندوق په تل کې ایښې وه. پخوا به یې د واده جوړه کال کې یو وارې د نورو جامو سره راویستله او په لمر کې به یې کېښوده چې خرابه نشي. خو اوس د ډېرې مودې نه هغې دا کار پرېښې و. د جامو فېشن شو وارې بدل شو او د الماسې لوبو به د هغې پخوانیو جامو پورې ملنډې وهلې. د دې د واده په جوړه مشکنې لگېدلې وې او شبنم مراد

د هغې لپاره یوه داسې مشکبه وه چې د کمیس نه لوېدلې وه. خو نن دا مشکبه بیا څنگه راپېدا شوه؟

نازنین ورته ټوله کیسه کړې وه چې د هغې خاوند، خپل یو پخواني ملګري سره د بل چا په کور کې لیدلي وو او هغه ورته وویل چې شبنم یې مېرمنه وه. هغې نازنینې سره په پوهنتون کې یو ځای سبق ویلې و. بیا په بله ورځ نازنین د شبنم سره په ټیلیفون کې خبرې وکړې او میلستیا یې ورته برابره کړه. الماس هم شبنم ډېره ښه پېژندله... ځکه خو اوس هغې د خپلو جامو د الماری دواړه دروازې پرانستې وې او چرت یې وهلو چې کومه جوړه به اغوندي. نن هغې ته خپلې ټولې جامې د کبار مال ښکارېدې. د بوډۍ ټال د رنگونو هره جوړه ورته بېرنگه شوه، هر کمیس وریورې خندل، د ستارو او مشکبو جوړ کلونو وریورې ملنډې وهلې. نسواري، فولادي او تورو کمیسونو او شالونو د هغې زړه ته نورهم غم ورکوو. سرو، شنو بوتانو او تورو سپینو بېګونو په وازه خله د هغې پېښې کولې. ځان نه یې پوښتنې وکړې، "ته د شبنم سره ځان ولې برابروي؟ لږ ځان ته وګوره... د هغې سلیقه درنه هېره شوه؟"

الماس ته د شبنم خصلت، د هغې وقار او د هغې تګ، هر څه یاد وو. شبنم یوه ستورې وه چې د پوهنتون په دور کې یې رڼا ته چا سترګې نشوې نیولې. په ښکاره، شبنم یوه عامه جینۍ وه... معمولي شکل او ټیټ قد... خو د هغې په شخصیت کې یوه عجیبه ښکلا وه. نازنینې دا خیال و چې د شبنم غږ ښکلې و او خبرې به یې په احتیاط کولې نو ځکه داسې وه. خو الماس داسې نه گڼله. شبنم جامې ډېر په سلیقه اغوستلې، له هرې جوړې سره به یې هغسې بوتان یا د غوړونو وړې والی برابري کړې. دا بېله خبره وه چې شبنم ډېرې جامې نه لرلې. د زیاتو جینکو دا رای وه چې شبنم

په سبق کې تکره وه نو ځکه داسې وه لکه چې وه. خو په سبق کې نازنینه هم ښه وه او په وروستي کال خو نازنینه د سرو زرو مېدل گټلې و.

د پوهنتون د سبق ختمېدو سره دوی ټولې لکه د مارغانو والوتلې. الماس د نازنینه سره تراوسه تک راتگ کوو خو نورې جینکې یې د ذهن د پردو شا ته پټې شوې. د ځینو نومونه یې هم هېر کړي وو. خو یو نوم چې له هغې نه هېرېدو، هغه د شبنم مراد نوم و. هیڅوک خبر نشول چې دا څه شوه. الماس تر اوسه خپلې ځوانۍ ته خدای په امان نه وو ویلي. د هغې دواړه لونی ځوانې وې او غوښتلو ته یې خلک تلل راتلل، زوی یې اوس ډاکټر و. خو الماس د ډول سینگار او د جامو کالو په زور خپل ځان په ځوانانو کې حسابوو.

نن د نازنینه د میلمستیا لپاره یې هم د خپل عمر نه پوره لس کاله منفي کړل. د هغې په تصور کې شبنم وه او دا یې باور و چې هغه به نه وي زړه شوې. که د هغې خاوند د نازنینه د خاوند ملگرې و نو مطلب یې دا و چې شبنم به هم لکه د نازنینه په یو اوچت تېر کې ژوند کوو. د اوچتې کورنۍ ښځې د الماس په شان وې. شبنم خو لا پخوا هم ډېره سلیقه لرله، ډېر ښکلې شخصیت یې و او الماس نه غوښتل چې نن په میلمستیا کې هغه یو وارې بیا د شبنم نه ماتې وځوري. د پوهنتون په وخت کې داسې ډېرې موقعې راغلې وې چې الماس په ځان ښه خواري وکړه. ښکلې فېشنی جامې به یې په تن وې او چې د خپل قیمتي موټر نه به راکوزه شوه نو خلکو به ورته شو شیبې وکتل او بیا به یې سترگې واړولې. هیچا به ورته هغسې نه کتل لکه چې شبنم ته کتل کېده. د دوی د شعبي هلکانو خو د شبنم سره د خبرو کولو بانې لتولې.

بیا په دې مانښام چې الماس د نازینې د لوی کور په دروازه له موټر کوزه شوه نو حالت یې د هغه پوځي جنرل و، څوک چې د ټولې پرمختللي وسلې سره د جنگ مېدان ته روان وي خو بیا هم ډاډه نه وي چې جنگ به وگټي او که نا؟ هغه په قصد ناوخته تللې وه، دا د هغې پخوانی عادت و. په محفل کې ټولو به دې ته کتل او کله چې دا به د ښځو د سترگو مرکز شوه نو خپله ټوله خواري به ورته په ځای ښکاره شوه.

خو نن مانښام هغې یو واري بیا د جنگ نه وړاندې هر څه بایللي وو. یو څو ښځو ورته ستړي مه شي وویل خو د لوی تالار یوه صوفه د ټولو د سترگو مرکز و. هلته شبنم مراد د خپلو تکو سپینو وېښتو، د مخ لاس د گونځو سره په څړو جامو کې ناسته وه. په سر یې سپینه لوپټه وه او مخ یې پکې لکه د مشکني ځلېدو. هغې په ورو غږ خبرې کولې او ټولو ورته غوږ نیولې و. الماسه د تالار دروازې سره نږدې په یوې کرسی کېناسته. د خپلې بتوې نه یې کاغذي رومال راوویستو او بیا د تندي د خولې وچولو سره سره یې د شونډو سرخي هم پاکه کړه.

د نواب زوی

یوسف خپلې مېرمنې ته د موټر دروازه خلاصه کړه او په لاس کې نیولې د سودا خلته یې د شا په سیت کېښوده. موټر یې ښه ځای کې ودرولې و ځکه د ښار له دې لوی بازاره موټر ویستل ډېر گران کار و. موټر چې لوی سپرک ته یې راوویستلو نو د خپل تندي خوله یې په رومال پاکه کړه او ښځې ته یې وویل، "څنکه گرانې بټوه دې خوبه شوه؟" ښځې یې سر و خوځو او وې ویل، "هو ډېره زیاته...ښه ده چې زما د بوتانو سره "میچ" کوي." د یوسف په مخ اطمینان څرگند شو.

د ده ناسته پاسته د انگلستان د اوچتو خلکو سره وه. ایله تېره اوونۍ په یو کانفرنس کې یې د پارلیمان یو غړي سره د درېمې نړۍ په ستونزو خبرې کولې...هغه نه یواځې پخپله "ارل" (نواب) و، بلکه پلار یې د مشرانو د جرگې غړې پاتې شوې و. د کانفرنس په ختمېدو، دواړو یو بل ته خپلې پټې او تېلفون نمبرې ورکړې. ارل د یوسف له خبرو دومره خوند اخستې و چې هغه ته د میرمنې سره بلنه ورکړه چې راتلونکې اوونۍ د ماڅیکر جای ورسره وڅښي. یوسف ډېر خوشاله و، هغه به تل داسې موقع له خدایه غوښتله. د خپل وطن د خلکو سره چې به کېناستو نو د دغسې لویو او اوچتو څټو سره پېژندگلوي د ده ویاړ و. ده له ډېرې مودې په انگلستان کې ژوند کوو، په

دې پوهېدو چې د دې ټولني د اشرافو اخلاق او کره وره ورته د پرمختګ نوې لارې پرانيږي.

د ده خپل نوم يوسف شاه و خو انګرېزي ته يې اړولې او انګرېزانو به ورته "جوزف شا" ويل. د بنځې نوم يې نسرين و، خو ده به د نېنسي په نوم خلکو ته ورپېژندله. نېنسي په خوا دغه بدلون ته خوشاله نه وه، هغه ډېره ازاد خياله وه خو دومره هم نا. يوسف ورسره ډېرکار وکړو. تراوږدې مودې هغې ته يې لکه د ماشومانو د ناستې ولاړې چل ښودلو. دا چې د ډوډۍ په وخت پنجه په کيڼ لاس کې او چپه په ښي لاس کې نيول کېږي... د پسه د غوښې سره د پوډينې ساس، د چايو په پياله کې لومړی شوده او بيا چای ور اړوي، د ډوډۍ په وخت څنگل پرمېز نه رډي او داسې نور. نېنسي اوس دا هر څه زده کړي وو. يوسف د خپل کار په ځای کې سهارلس بچې کافي او د ماڅيګر څلور بچې چای څښل چې د انګرېزانو دوديزه عادت و. خوځينو کسانو به ورپورې ملنډې وهلې چې ده له انګرېزانو زيات ځان انګرېز کړې و.

نن يوسف او نېنسي د ارل کورته روان وو. کور له ښاره بهر و او هغه په نقشه کې ځان ته نښې وهلې وې. په لاره کې يې يو گراج وليدو نوموتر يې پکې ښه ووينځلو. گاډې اوس بېخي نوې ښکارېدو، د يوسف د بوټانو په شان. پيټرول اچولو نه چې اوزگار شو نو بيا يې سفر پيل کړو. د نواب کور ته تګ ورته د خپل ژوند يوه مهمه پېښه ښکارېده. د هغه د مېرمنې لپاره يې د ډېرو قيمتي چاکلېټو يو ډبې اخستې و. د څلورو بجو نه لږ وړاندې دوی د ارل کور ته ورسېدل، د اوسپنې لويه دروازه خلاصه وه.

د سپرلي په دې ماڅيګر هوا ښه کرمه وه. د يوسف په خپل کوټ کې گرمي وشوه او زړه يې کېدو چې نکټايی وباسي، خو په هغې يې پوره پنځوس

پونډه وركړې وو. جراېې يې هم ډېرې قيمتي وې. هغه موټر ورو ورو د لوی دروازې نه وردننه كړو. يو كور وور پوخ سړك، ليرې دنكې ودانۍ ته ورغلې و. د يوسف زړه د خوشالۍ نه په ټوپونو شو، ځان سره يې وويل، "د كار په ځای كې به څه وايم؟ چې زه د ۱۷ پيرۍ جوړ كور كې مېلمه وم...هو...هغه د نواب فلاني زوی...چې د پارليمان غړې دی...ورمه ورځ مو ورسره چای څښلې..." يوسف په دغه سوچ او خبرو موټر د ودانۍ مخې ته ودرول.

يو دربان په منډه راغې او دوی ته يې وويل چې، "ارل به د ودانۍ شا ته په چمن كې تاسو سره گوري." يوسف نورهم خوشاله شو. ښځې يې نوې ټپوه په لاس كې نيولې موټر نه را بهر شوه. يوسف د چاكلېټو ډبې را اخستې و. دوی ورو ورو د ودانۍ شا ته روان شول، هلته په باغ كې رنگا رنگ گلونه غورېدلې وو. په يو مېز د چايو لوبني او چاپېره څلور كرسۍ ايښې وې. خو هلته بل هيڅوك نه ليدل كېده. دوی اخوا دېخوا كتل چې ناڅاپه د ونو شا ته نه اړل رابنكاره شو او په چغه يې دوی ته وويل، "زه ملامت يم چې يوه دقيقه راباندې ناوخته شو."

هغه خاكي پتلون او شين د سان كميس اغوستې و، په پښو كې يې چپلكې...لستونې يې تر متو پورته كړي وو او مخ يې تك سور لکه د انار. په لاس كې يې بېلجه، ددوی په لوري را روان و. دی رانزدې شو او دواړو ته يې هر كلي وويل. بيا يې بخنه وغوښته چې لاسونه يې په خاورو ككړ وو. خو جوزف او نېنسي هك پك ولاړ وو. د ونو شا ته د نواب مېرمنه هم رابنكاره شوه. هغې د كاټن گلدار اوږد كميس اغوستې و، د خپل خاوند په شان په چپلكو كې، په لاس كې يې يوه ټوكړۍ نيولې وه چې له كاهو او نورو سابو ډكه وه.

هغه دوی ته موسکې شوه، خپل ځان يې ورته وپېژندلو. د نواب زوی وويل، "زما مېرمنه د خپل لاس کرل شوي سابه ډېر خوښوي." بيا يې دوی ته د کيناستو وويل او معذرت يې وغوښتو چې دوی لاسونه وينځي او بيرته راځي. جوزف نېنسي ته او نېنسي خپلې نوې بتوې ته کتل. دا يې نن سهار په ۷۰ پونډه اخستې وه چې د هغې د ۱۵۰ پونډو د بوتانو سره يې رنګ برابر و. جوزف خپله نېکتايی په لاس کې ونيوله، بيا يې بوتانو ته وکتل او په کرسۍ يې داسې ځان وغورځوو لکه چې په پښو له کوره راغلي و.

بېکاره بڼه

د ملا بانگ غږ دومره لور و چې د شاهینې ماشوم زوی له خوبه راویښ او په چیغو چیغو یې ژړا پیل کړه. هغې ژر د ماشوم په خله لاس کیښودو او ځان ته یې جوخت کړو. نور کله به دا د ملا بانگ سره پخپله راپاسېده خو نن یې بدن درد کوو. یوه شېبه همدغسې ملاسته وه، زوی یې بیا ویده شوې او د ملا بانگ هم خلاص و. یو وارې بیا چپتیا خپره شوه نو هغې پرستنه په ځان رابنکله، زړه یې کېدو چې یو شو شېبې نور هم خوب وکړي. په دې کې ناڅاپه د خوانبې غږ یې واورېدو، "یا جینی! راپاڅه... لهونځ به درنه قضا شي."

شاهینه خبره وه چې خوانبې یې د هغې د لهونځ نه زیات د خپل اودس لپاره تودې اوبه پکارې وې، اوس هوا سره شوې وه. دا له کټه پاڅېده او په خوبولو سترگو یې د تېلو نغري بل کړو. بیا د منګي سرې اوبه د غورو په یو تش تیمګي کې وارولې او دا یې په نغري کېښوده. ځان یې په څادر کې کلک تاو کړو او بهرغولې ته ووتله. د کوهي نه یې د اوبو دوه درې ډکې بوکې په تشو لوبنو کې وارولې. دا اوبه دومره سرې نه وې، هغې پرې اودس وکړو او لهانځه ته ودرېده.

ترڅو چې د هغې خوانبې لهونځ کوواو خاوند یې د کار لپاره ځان تیاروو... شاهینې بیا جای او پراتې پخ کړې وې. دواړه زامن یې د ښوونځي

لپاره پاخول او دا لا په هغوی اخته وه چې خاوند ورباندې غږ وکړو، " یا نبځې! جرابې مې چرته دي؟ " د شاهینې زړه خپور شو... ناڅاپه وریاد شول چې د شپې ورته خاوند وبللي وو چې د هغه پښې په خپلیو کې یخې شي نو سهار به ورته جرابې پکارې وي. شاهینې د جامو صندوق ته منډه کړه، جرابې په هغه صندوق کې وې چې د پاسه پرې د ماشومانو یو بل بکس ایښې و. هغه بکس ډېر دروند و او شاهینې نشو اوچتولې. اوس هغه سخت وارخطا وه، د خاوند له قهره وپرېده... صندوق یې راپورته کړو خو خاوند یې ایسار نشو. په ډېر تاو یې وویل، " اوس به راته په دې لنډ تنگ وخت کې ته صندوقونه گورې... بېکا دې ولې نه راو نه ویستل... ورک یې کړه... زه ځم... په ما ناوخته دی. " هغه خپلې په پښو کړې او په غولي کې ولاړ بایسکل ته لاړو.

شاهینې نه د خپل وجود درد هېر و، ژر ژر یې په صندوق کې لاسونه وهل او اخر یوه جوړه جرابې یې راوویستلې. خاوند یې تر هغې سېکل کوڅې ته ویستې و. هغې د جرابو جوړه مشر زوی ته ورکړه چې پلار پسې کوڅې ته وروځلوي. زوی یې کوڅې ته ورمندې کړې او شاهینې د خوابنې مخ نه د چایو د لوښو پتنوس اوچت کړو. هغې خپله امسا ونيوله او له کتبه راپاڅېده. شاهینې ژر ژر هلکانو ته چای کېښودې، ماشوم زوی یې اوس راوبښ او په چغو و. هغې ورته یوه کاسه کې پي واورول، دی یې په کت کېنولو او کاسه یې ورته خپلې ته ونيوله. د دې سترگې هغه وخت هم د کوڅې دروازې ته وې. لږه شېبه وروسته یې زوی بېرته راغلو، جرابې یې اوس هم په لاس کې وې. د شاهینې د وجود درد بیا راتازه شو.

زوی یې خبر و چې نیا به ورته اوس وپنا کوي، ژر یې خپله بسته راواخیسته او له کوره بهر ووتلو. ورور هم ورپسې مندې کړې او د شاهین خوابنې په

وېناگانو سر شوه. " زما د زوی پښې به یخې وي...خوار دومره لیرې
ځي...خدای دې داسې ښځې چا ته نه ورکوي چې د خاوند د ارام خیال نه
ساتي. " شاهینې غوږونه کاڼه کړل او چې زوی یې د پیو کاسه تشه کړه نو
هغه ته یې یو ټوټه پراڼه په لاس کې ورکړه. بیا ترغرمې په کارونو اخته وه.
لوبني وینځل، اوږه اخښل، کټونه راټولول، چرکانو ته دانه. د چم گاوند
هغه ښځې چې دوی کره به یې سر ښکاره کړو، په دې خبرېدې چې
شاهینې خپل خاوند ته سهار جرابې نه وې ویستلې او هغه خوار په یخ سهار
کې یې له جرابو کار ته تللې و. یو چا به د شاهینې سره زړه سوي وکړه خو
نورو به د هغې د خواښې سره په گډه د داسې ښځو بد ویل چې د کور
کارونه ترې پاتې وي. ځینو به په خپلو خپلو انږیندو خبرې راواخستې.

شاهینې له سهاره هیڅ نه و خوړلي او د تېژن وجود سره په کارونو لکيا وه. د
غرمې دډوډۍ تاییا یې کوله. له گاوندۍ یې د تیلو ډبلی (اورلکیت) چې
اخیستو نو هغې د دې په تندې لاس کېښودو او بیا یې ورته وویل، " ستا
خو سخته تبه ده...څه دارو دې خوړلي دي؟ پخوا له دې چې شاهینې ورته
څه ویلې وای، هغې وویل، " ودرېره چې زه درته د تېې گولۍ راوړم، وجود
به دې ټکور شي. " شاهینه هم هلته د گاوندۍ د دېوال سره ولاړه وه چې د
خواښې یې پام شو. " هلته به نور څومره ودرېرې؟ تاراه ته دې نوکران ولاړ
دي؟ شاهینې د زړه په زور ورته وویل، " سارا ببو د تېې گولۍ راته راوړي. "
د هغې د خواښې سره ناستو ښځو خبرې بندې کړې او یوه شېبه ټولې غلې
ناستي وې. شاهینې له گاوندۍ گولۍ واخیستې نو هغې پرې تاکید وکړو چې
اول څه وخوره، بیا گولۍ واچوه. شاهینې د شکوره نه د سهار پاتې سره
ډوډۍ سپوره وخوره او بیا دواړه گولۍ یې بې له اوبو تېرې کړې.

يوه بنځه د هغې سره د زړه سوي بنودلو لپاره راپاڅېده او په تناره کې يې ورته اور بل کړو. خو په ټول کلي کې اوس تنورونه گرم وو اوهرې بنځې د ډوډۍ غم کوو. د غرمې ډوډۍ چې وخوړل شوه نو د شاهينې هيله پيدا شوه چې يوې شېبې له پرکت سملې او د مني په تود لمر کې ځان ته ارام ورکړي، خو داسې ونشول. ورځې لنډې شوې او د ماښام لپاره ډوډۍ او کټوۍ ددې هره ورځنۍ دنده وه. د خواښې له زړه نه يې د زوی د جرايو خبره لا نه وه وتلې، ټوله ورځ ورته غورېده. شاهينې بڼه دا وگڼله چې ماشوم پاک کړي او جامې ووينځي. بيا دواړه زامن يې د ښوونځي نه راغلل نو هغوی ته يې ډوډۍ ورکړه. دوی بهر کوڅې ته د لوبو لپاره ووتل نو خاوند يې رابښکاره شو. شاهينې ورته د وړاندې نه د اوبو کوزه د تناره په تودو ايرو کې ايښې وه او چې هغه خپل بايسکل د دېوال سره ودروو نو شاهينې ټوليه او صابون ورته را اخستي، د چرچوبۍ نه بهر بڼۍ سره ولاړه وه. د شاهينې خواښې د زوی هرکلی وکړو، "زويه ساړه خو به دې ډېر شوي وي...زما دريسې ټوله ورځ فکر خراب و." زوی يې په جواب کې څه ويل؟ د شاهينې پام نه و. په بل کټ يې ورته د چايو پتنوس کېښودو. د هغې خاوند د غرمې ډوډۍ د کار په ځای کې خوړله.

د ماڅيگر د لمانځه سره بيا د تنورونو لوگي راپورته شول. شاهينه يو وارې بيا تنور ته ودرېده او د ماښام د لمانځه نه وروسته ټول ډوډۍ ته کېناستل. شاهينې ژر ژر پاتې کارونه خلاصول چې د شپې خوب لپاره کټ ته ورشي. د هغې د وجود درد اوس لا زيات شوې و. گاونډۍ ورته دوه گولۍ نورې هم ورکړې وې چې د شپې خوب په وخت يې وخوري. شاهينې غوښتل چې خاوند ته د خپل تکليف ووايي خو د خواښې تندي ته يې وکتل نو غلې پاتې شوه. په دې وخت کې دروازه وټکېده او د دې ورور رانوتلو.

د شاهينې د مور کور د کلي په بل سر کې و او ورور به يې کله نا کله د دوی کور ته راتلو. هغه ډوډۍ خورلې وه او شاهينې چای جوش د خاورې تېلو په انغري کېښودو. بيا يې ورور ته وويل، " له سهاره مې وجود داسې خوږېږي...دوه گولۍ مې هم وخوړې خو فرق يې نه دې کړې." ورور يې وويل، " هو ساړه دي...هوا بدلېږي...پرون دې وريندارې هم دغه خبره کوله." بيا يې په تونده لهجه وويل، " تاسو ښځې د خپل ځان خيال ولې نه ساتئ؟ پښو ته دې وگوره...جرايې دې نشته؟" د شاهينې ځوابنې له خدای ورځ ورکړه. د بالښت نه يې سراوچت کړو، "د دې پښو ته څه له گورې...زما د زوی پښې وگوره...سهار په يخ باد کې يې له جرايو د کور نه وتلې دی...سل واره مې ورته وويل چې د صندوقونو نه جامې راوباسه، خو د دې ورته کله فکر کېږي؟ زمونږ وختونه وو چې..." او بيا ځوابنې يې د خپلې ځوانۍ کيسې راواخيستې. تر هغې لگيا وه، تر څو چې شاهينې ورته د چايو پيال په لاس کې نه وه ورکړې. د شاهينې خاوند چای څښلې او د ښځو په مکرونو يې هم خبرې کولې. ورور يې په زوره زوره خندل. دواړو زمانو يې د پلار او د ماما په خبرو خندل. ورور يې وويل، " ياره دا ښځې ټوله ورځ په خوشې خبرو تېروي." خاوند يې وويل، " بې کاره دي ځکه...ځينې به د کور په کارونو کې تکړه وي خو هغه پکې لږې وي...داسې ښځې په ښار کې وي...د کلي څه ښځې وي." ورور يې بيا وويل، " يو خو چې لږ يې په سر درد شي...دارو پسې گرځي...ټول کلي بيا خبروي..."

شاهينه د نغري سره ناسته وه...په کوټه کې د هريکېن تنه رڼا خپره وه او په دې رڼا کې د هغې د سترگو اوبښکې چا نشوې ليدې. د هغې وجود سترې و خو خپل کټ ته نشوه ورتلې...هلته يې ورور ناست و. ځوابنې يې ويده وه او دواړو زمانو يې پخپل کټ د يو بل نه پرستنه رابښکله. ماشوم زوی يې د

پلار سره ویده و. شاهینې خپل سر په دواړو زنګونونو کېښودو او سلګۍ یې
په شونډو کې راتینګه کړه.

دش انتن

ببو د راتلو سره په ټولو زېږې وکړو، " جينې مو پيدا کړه. " ناخاپه په " تاتره " کې د ژوند کاروبار پخپل ځای ودرېدو. هر چا خپل کار پرېښودو او لوی کوټې ته يې مخه کړه. شاه بيگم ترور لويه کټوی له انغري رابنکته کړه...گېس يې بند کړو او پخپلې لويټې، د لاسونو په پاکولو پاکولو له پخلنځي را بهر شوه. د بلال مشرې وريندارې، ماشوم له تي ليرې کړو، هغه يې په اوږه را واړو او داسې په تادې له کوټې ووتله چې لويټه ترې په غولي کې وغورځېده.

د بلال يوې خور په سر نکريزې لگولې وې. ژر ژر يې د پلاستکو په يوه خلته کې سر وپېچلو او لوی کوټې ته په منډه شوه. بلې خور يې تي-وي مخې ته ډډه وهلې وه. په دش انتن يو ډېر ښه د سندرو پروگرام روان و. نور کله به که زلزله هم راغلې وای نو دا به د خپل ځای نه چا نشوه خوځولې. خو د بيو غږ هغې هم واورېدو او پښې يبله بهر ته يې وروانگل. په دې وخت کې به د تاترې زيات سړي له کوره بهر وو. مشرنیکه د غرمې له خوبه نه و راويښ شوې. د کور په لويه دروازه ناست څوکيدار شريف کاکا د ټبرله کيسو ځان نه خبراو. بيو اوس په لويه کوټه کې بالښت سره ډډه لگولې، د اوبو گيلاس يې خلې ته نيولې و.

د ښار په نوې ابادۍ کې دا لوی کور "تاتره" نومېدو. او دلته اوسېدونکو له تېرو شپږو میاشتو راهیسې د کور د خاوند وروستي ناواده زوی بلال لپاره جینۍ لټوله. په خپلو خپلوانو کې یې داسې یوه پیغله هم نه وه چې د دوی خوښه شوې وای. اصل خبره د بلال د خوښې وه. د هغه هندي فلمونو ایکټرسه "مادهوري" ډېره خوښه وه. یواځې دده نا...د مور او خویندو یې هم مادهوري خوښېده. ځکه خو داسې جینۍ پسې گرځېدل چې یو څه نا څه د مادهوري شباغت یې لرلې وای. اوس چې دومره موده تېره شوه نو بلال پخپلې خوښې کې څه نرمښت راوستو. د "راني مکرچي" په شان جینۍ به هم ښه وي.

د تاترې انږندې به پخپلو نومونو نه پېژندل کېدې. د بلال مشره وربنداره "ډمپل" وه. دوېمه "کرشمه" او درېمه "کاجول". دا تش نومونه نه وو. د دغو ښځو څېرې هم څه نا څه "ډمپل" کرشمې" او کاجول ته ورته وې. ورو ورو لویه کوټه د ښځو اوماشومانو نه ډکه شوه. د ټولوسترګې بیو ته وې. داسې ښکارېده لکه چې بیو یوې وړې جلسې ته خطاب کوونکې وه.

د بیوله تاریخ څوک خبر نه وو چې له کومه راغلې وه او د چا خپله وه؟ خو په تاتره کې یې د بلال د مور سلاکارې دنده په غاړه وه. اوس هم پخوا له دې چې پوښتنې پیل شوې وای، هغې د بلال مور او د شاه بیګم سره د جینۍ د کور لوښو لرګو په اړه خبرې کولې. بیا د لوښو او د چایوسره د خوارو زکر پیل شو. په هغه وخت د بلال مور اوبو وغوښتې. خو د اورېدونکو صبرتمام شو او د بلال کشرې خور په تلوسه پوښتنه وکړه. "ښه نو بیو ژر راته ووايه چې جینۍ د مادهوري په شان ده او که د راني مکرچي په شان؟ د بلال مورخپلې لور ته سترګو کې برنده شوه خو غږ یې ونکړو.

هغه وخت بيو مخامخ په دېوال لگېدلي د مادهوري لوی او رنگين تصوير ته اشاره وکړه او وې وېل، " دغسې ده... ناوې. "

په اورېدونکو کې يوه ولوله پيدا شوه. د ټولو خبرې پخپلوکې گډې وډې شوې. د بلال تر ټولو کشره ورينداره "کاجول" له نورو راوخکېده او پښې يې وغځولې. د هغې په زړه يوه لويه تيره رالوېدلې وه. د هغې د ناوېتوب ورځې تېرې شوې وې. لومړې ماشوم يې د دوو مياشتو او د تېرو څو ورځو نه هېچا د هغې د غټو تورو سترگو او د اوږدو اوږدو وپښتو خبره نه وه ياده کړې. ځان ورته د وچې ډوډۍ په شان ښکارېدو چې په مړه گېډه يې هيشوک خوړل نه غواړي. پخوا به ترڅو دا نه وه راغلې، د کور ټولو کسانو به په ډوډۍ پېل نه کوو. هر چا به ناوې ته په دسترخوان ښه ښه شيان ورکول. اوس دا هم د نورو په شان د تاترې يوه عامه ښځه وه. پخوا که دا لوبنو وينځلو ته ودرېده نوټولو به شورجورکړو چې، " لاسونه به دې خراب شي. " اوس به دا تر ډېره وخته د کور په کارونو بوخته وه خو بيا به يې هم خوانبې نه خوشالېده. ددې د واده سينگار مېز د ډول شيانو په ځای، د ماشوم د داروگانو، وچو شودو په ډبلو، بوتلو اوچوشکو ډک شو. د دې له جامو به د عطرو او نکريزو په ځای اوس د بادبانو، د ماشوم له خلې اړول شوې شودو او د خولې بوی تلو. اوس به دا په نه څه خبره غصه کېده، د شپې به يې خاوند سره ناندرۍ ايرۍ وهلې او سهار به يې سترگې سرې او پرسېدلې وې.

نن چې بيو د مادهوري زېرې وکړو نو دې ته خپل راتلونکې نورهم بدرانگه ښکاره شو. په هغه شپه د کور په بېلا بېلو کوټو کې ټولو په دښ انټن د مادهوري نوې فلم کتلو خو کاجول نارامه پرخپل کت اوږېده راوړېده. د تاترې په ډېرو کوټو کې ټي-وي ايښې و، ترټولو لوړ چت دوو لوبو او تورو

دشونو لکه د دېوانو خپلې وزرې خپرې کړې وې. د دې بې شمېرو تارونو د تاترې هرې کوټې ته په ټي-وي رنگا رنگ چينلونه ورکړي وو. زيات تره بنځو به په گډه هندي فلمونه کتل. ماشومان د لوبو چينل ته لېواله وو، د کور سړو به د شپې پخپلو کوټو کې د ترکي په "بېلې رقص" سترگو له تفریح ورکوو. يو شريف کاکا و چې د لوی دروازې سره په خپله کوټه کې به د ورځې ویده او د شپې به يې د کورڅارنه کوله. د بلال اتيا کلن نيکه دېرمونځ گذار و خو ده هم پخپله کوټه کې په يو وړوکي ټي-وي په دس خبرونه کتل. د بلال ماشوم وراره برکت الله خپل ترورزي ته قسم وخوړو چې مشر بابا يوه شپه د يو فلم لیدو لپاره خپلې عينکې لټولې او هغه فلم کې سپينو سپينو بنځو يواځې نيکرونه اغوستي وو.

د بېو د زېري نه وروسته څو ورځې تېرې وې، چې د مادهوري له کوره ټيليفون وشو...د هغې تېر بنځې د بلال کور ته راتلل غواړي. دا خبره د ټولو لپاره خوشالۍ وروه ځکه داسې ښکارېده چې د مادهوري مور پلار نيم رضا وو. خو بيا هم بېو دا خبر راوړو چې د مادهوري خپلوان "هلک" ليدل غواړي. په دې خبره د بلال خویندو احتجاج وکړو چې، "هلک هم څوک گوري؟" خو مور يې په خپل "شهزاده زوی" ډېره وياړېده نوغاره يې کېښوده. په ټاکلي ورځ، تاتره داسې ووينځل شوه چې د صابونو اوبه بهر تر کوڅې راوتلې. شاه بيگم ترور د ټولو کوټو لپاره نوي څادرونه او پوښونو راويستل. د ماشومانو بد حال و، په هره غسل خانه کې د دوی چغې او ژړاکانې وې. مېندو ورته د صابونو چکۍ او ماشورې نيولې وې، د چا له غوږونو خپرې راويستل کېدې او د چا له پوزې گړينگي. د مادهوري له کوره بنځې ماڅيگر راتلې خو د تاترې بنځو د غرمې د ډوډۍ نه وروسته ځانونه سينگارول. کاجول د خپل واده له جامو يوه ښايسته جوړه واغوسته خو

اوس ورباندې دومره تنگه وه چې ساه يې پکې نشوه اخستې. د هغې زړه مات شو ولې هود يې کړې و چې خپل ځان به له چاکم کوز نه راولي.

ماڅيگر د چايو لپاره ډېر ښه ښه شيان له بازاره راوړل شول. بلال شاه بيگم ترور ته وويل چې، " ټولو ماشومانو ته به د چايو په وخت بېله کوټه کې کيک او بسکت ورکوي. هر يو ماشوم ته بېل بېل امر وشو چې که د مېلمنو د مخې نه يې شي راواخستو نو د ډش کتل به ورباندې بند وي. کوز ماڅيگر، د مادهورې وربنده، مور او خوبندې تاترې ته راغلې. د هغوی په وړاندې ټولو ډېر په احتياط خبرې کولې. کاجول خپل ماشوم د وخته په کوټه کې ويده کړې و او د مېلمنو سره داسې ناسته وه لکه چې پرون يې واده شوې و.

د بلال مور ټولو انږېندو ته ويلي وو چې د مېلمنو په وړاندې به ښه خوشاله وسي. له ډېرو تشریقاتي او مصنوعي خبرو نه وروسته چای راغلې. ځينو ماشومانو هرڅه خوړلي وو خو د مېلمنو دسترخوان شا و خوا يې ځان رسولې و. برکت الله جاسوس ورته خبر راوړې و چې د مېلمنو کيک او بسکت بل شان وو. شاه بيگم ترور په يوه او بله بانه ماشومان له هغه ځايه وويستل. چای وڅښل شوې او لوبني راټول شول نو بلال پسې جواب وشو چې ځان رانېکاره کړي. هغه راغلو او د کوټې په بل سر کې داسې کېناستو لکه چې هم دا اوس يې نکاح ورته تړله. د مادهورې مور د خپلې بتوې نه عينکې راوويستې او وريندارې يې د بلال نه پوښتنې پيل کړې. خویندو يې د سترگو لاندې کله د هغه رنگ او کله د وېښتو جاج اخيستو. بلال هم په دغو جينکو کې د مادهورې نښې لټولې.

بیا مېلمني لارې نو د تاتري ښځو تر شپې ډوډۍ د دوی په اړه خبرې کولې. تر ټولو زیاته کاجول لکيا وه، بیا بیا یې ویل چې "خویندې خو یې دومره ښایسته نه دي." هغې ته دا هیله پیدا شوې وه چې مادهوري به ممکن د بېو د سترگو یوه دوکه وي. په هغه شپه کاجول ډېره خوشاله ویده شوه.

څو ورځې چې تېرې شوې نو بېو ډېره ناهیلې تاتري ته راننوتله. خبره دا وه چې د مادهوري له خوا انکار شوې و. ټول حیران وو خو د بلال مور سخت په قهر وه. هغې ته تراوسه چا انکار نه و کړې. بېو، شاه بیگم او د بلال مور په خپلو کې پټې خبرې کولې. د کور نورې ښځې به ترې نه خبرېدې. کاجول په تلوسه وه چې انکار ولې وشو. د هغې زړه په دې خبره تسله نشو چې جینۍ لا سبق ویل غواړي. هغې د خپلې وریندارې د خورکره ټیلیفون وکړو چې د مادهوري خپلوان یې پېژندل. بیا چې د انکار په سبب خبره شوه نو دومره یې وخنډل چې په کت ورغړېده. مادهوري په دې انکار کړې و چې بلال د "شاه رخ خان" په شان نه و.

د چرک بانک

نېک عمل د گړۍ د الارم کړنګاری په یو غځېدلي لاس بند او مخ یې بیا په برستن کې پټ کړو. دی سترې و... نور خوب یې غوښتو... خو نن د یاسمین په کور کې مېلمستیا وه او ده ورله سره کړي چرګان وړل. خو شېبې نورې هم په کټ کې تېرې کړې او اخر زړه نازره را پاڅېدو. پوهېدو چې که هم دا اوس یې کارونه پېل نکړل نو د تېرځل په شان به ورته بیا جنجال جوړ وي. اوس داسې وختي هم نه و، غرمه تېره وه. دی پخلنځي ته لاړو، بېګاني یخ شوي چرګان اوس ویلي وو. ده لویه چړه راواخیسته، له چرګانو یې واژدې او وزرې لیرې کړې، په ماستو کې یې مساله ګډه کړه او چرګان یې پکې اخته کړل. یو څو کسانو ته یې تېلفونونه وکړل. دوه ساعته وروسته اخته شوي چرګان یې په تود داش کې کېښودل او پخپله غسل خانې ته لاړو.

پینځه بجې شاهد د هغه د کور دروازه وټکوله نو ده چرګان د تاوده داش نه را بهرکړل. د پخلنځي له کړکۍ یې شاهد ته لاس و خوځوو چې هغه دې په موټر کې کېښي. نېک عمل ټول یخ شوي چرګان په یو لوی پتنوس کې کېښودل او بیا سپینه پنی (زرورق) یې ترې تاو کړه. د داشو نغری یې بند کړو، لاسونه یې ووینځل او د دروازې نه په وتلو کې یې یو ځلې بیا خپل ځان په لوی هندارې کې ولیدو. نیکتایي یې سمه کړه، د چرګانو پتنوس او د ډوډیو خلتې یې راواخیستې او دروازه ځان پسې پورې کړه. د چرګانو سره

د نېكعمل يارانۀ د تېرو څو كالو راهيسې روانه وه. دى د يوې خواړې كورنۍ نه و خو د ډېرې مودې نه په يورپ كې مېشت و. په بې شمېرو ريستورانونو او دكانونو كې له درنو كارونو وروسته اوس د ښار په مركز كې د يو لوى ريستوران د مشر باورچي مرستيال و. تنخواه يې ښه وه او په اوونۍ كې يو ځل به د ريستوران ټولو كار كوونكو د خواړو پاتې توکي كورونو ته وړل. نېكعمل واده نه و كړې خو خپله برخه ډوډۍ به يې نژدې ملگرو ته وركوله.

يوه ورځ عجيبه چل وشو، مشر باورچي په ځاى نه و. نېكعمل د شپې دوه بجې چې د ريستوران د شا دروازې نه وتلو نو د لوى فريچ(بخچال) سره يې دوه پرېكړي چرگان وليدل. ده د فريچ دروازه خلاصه كړه نو پوهه شو چې د دې چرگانو ځاى نه و، ځكه بهر پراته وو. هغه دواړه كور ته يوړل. په بله ورځ هيجاً د دې چرگانو پوښتنه و نكړه. نېكعمل دا دوه چرگان پاڅه كړل او د شاه پسند په كور كې جوړ بنډار ته يې يوړل. ټولو ښه په خوند وخورل او بيا نېكعمل يوه بله ورځ د فريچ نه دوه چرگان كور ته يوړل. په ريستوران كې به هره ورځ دومره ډوډۍ پخېده چې حساب يې چا نه كوو. د اوونۍ په پاى كې هغه پاتې چرگان او نوره غوښه هم كاركوونكو ته وركړې شول. نېكعمل اوس په هره دوېمه درېمه دوه درې چرگان كور ته او ملگرو يا د هغوى خپلوانو ته به يې پاڅه وړل.

د چرگانو د لارې ډېر خلك د هغه ملگري شول. هغو خلكو چې پخوا به يې ده ته "نېكو" ويل، اوس به يې ورته پوره نوم اخيستو او دې خبرې ورته ډېرخوند وركاو. نن د شاهد د ورور سالگره وه، په مېلمستيا كې د نېكعمل د لاس چرگان هم ايښودل شوي وو او خلك يې په ستاينې نه مړېدل. په دې كې د كوتې د بل سر نه ورباندې ثريا غږ وكړو، "نېكعمل جانۀ! بله اوونۍ زما د لور سخرگنۍ راځي. شيريني به وركوو، وايه څومره چرگان دې

له وسه کېږي؟" نېکعمل ورته په سينه لاس کېښودو، " هرڅومره چې غواړې. " ثريا چې د مېلمستيا نه روانېده نو وروغوندي يې د نېکعمل په غوږ کې وويل، " لس چرگان مې د غرمې ډوډۍ ته پکار دي، تر دوو بجو چې ناوخته نشي. " نېکعمل هم ورته سر وخوځوو، " بې غمه اوسه خورې. " ثريا چې په موټر کې کېناسته نو په زوره يې وويل، " د خالي ورځ ياد ساته. "

د جمعې په ماښام ريستوران کې ډېره گڼه گڼه وه. د شپې په دولسو بجو وروستي کاکان هم لارل او تر يوې بجې د ځای پاکولو او لوبنو وينځلو کار روان و. د نېکعمل کار خلاص و، خو هغه د لوی پخلنځي په يو گوت کې ناست و، چای يې څښلې. د کور په يخچال کې ورسره لس دولس چرگان پراته وو خو هغه نور هم ورل غوښته. مشر منېجر چې ترينه روان شو نو پوښتنه يې وکړه، " ته کور ته نه ځي؟ " نېکعمل خپل مخ ورته نورهم سترې څرگند کړو او وې ويل، " زه لږ دمه کووم، بيا ځم. " د دوو بجو د پاسه شول نو نېکعمل راپاڅېدو، د شا دروازې نه بهر د گتو لوی لوی لوی ډبې پراته وو. هغه يو تش ډبې راواخيستو، د فريچ نه يې پينځه چرگان پکې کېښودل او چې له دروازې ووتلو نو لکه چې پښې يې چا ونيولې. مخامخ ورته منېجر ولاړ و او د هغه شا ته د پوليسو د گاډۍ شنې رڼاکانې څرخېدې. نېکعمل په دې رڼاکانو کې د چرگانو بانگونه هم اورېدل.

عبادت

د موسا د وادی په لورو او ژورو چې سپېده چوي نو د پرځې څاڅکي د ازغنو بوټو په پلنو غټوپانو زمونږ نندارې ته ولاړ وي. پېړۍ تېرې شوې، څومره انسانان او د دوی جوړې شوې ودانۍ وختونو تری تم کړل. خو مونږ تر اوسه ژوندي یو او هره ورځ د سپېده چاودې په وخت خپل معبد ته ورځو. څوسوه کاله کېږي چې زه هر سهار د نبیل لاره څارم. دی په خپل اس سپور د دې تیرې سره ودرېږي چې څو شېبې زه ورباندې د ده انتظار کووم. دی راکوز شي او زه په اس سپره شم. مونږ دواړه بیلې پینې یو... هغه د اس واگې ونیسي او بیا ورو ورو د لوی معبد په لاره روان شو. د نبیل اس هم خبر دی چې دلته به منډه نه وهي.

د اوچتو ډبرینو غونډیو ترمخ په دې تنگه لاره خلک په زړه کې د خدای ثنا وایی. زه پاس اسمان ته گورم. د دواړو غونډیو تر منځ یوه لیکه بڼکاري، چې نه توره ده او نه سپینه. دا شېبې په ما ډېرې درنې وي... زه سخته ویرېرم... په هغه شېبه نبیل زما لاس ونیسي. دی پوهېږي چې زه ولې بره اسمان ته گورم. په دې شېبو کې د ښار خلک به ویده وو... خو په هغه ورځ دوی څنگه خبر شول چې زه او نبیل معبد ته ورځو. مودې وشوې چې په داسې یو سهار له دواړو غاړو نه لوی غټې تیرې راوړل شوې وې. د ټول ښار خلک بره په غونډیو ناست وو... زما او د نبیل خپلوان هم. خو هغه زما لاس

کلک نیولې و. مونږ تر ډېره وخته سرگردانه گرځېدو، بره نه راباندې د تیرو باران شو...آخر موځان لوی معبد ته ورساو. نیبل لاسونه را وړاندې کړل او زه یې د اس نه په غېږه کې واخیستم. دی د معبد په دريو لویو پونیو وختلو او زه یې پر زمکه ودرولم. مونږ په منډه وردننه شو او د دروازې لویه تیره موځان پسې بنده کړه.

خو عجیبه وه...د ښار خلک مونږ پسې دننه رانغلل. دوی د معبد ټولې لارې په لویو لویو تیرو بندې کړې...تورتم شو او ډېر وخت موهلته تېر کړو. بیا زه او نیبل له دې تیرو راهې شو. د هغو لویو تیرو په وړاندې دوی یو بل پوخ دېوال خېژولې و چې دننه معبد ته لاره بنده کړې. بیا تر ډېرې مودې د ښار خلکو یو بل ته زمونږ کیسې کولې...مونږه هم اورېدلې. زمونږ د سهار سفر هم هغسې روان دی. کله نا کله په دې محال نااشنا کسان هم راسره مله وي. خو دوی مونږ نه ویني. د دوی په لاسونو کې کاغذ وي او هرې تیرې ته ځیر وي.

دوی د معبد لوی دروازې ته حیران گوري ځکه چې دننه ورته هیڅ داسې ودانۍ نه ښکاري چې د دې د لوی دروازې په شان ښایسته وي. هلته یو دېوال جوړ دی. دوی پوښتنه کوي چې د دېوال شا ته به څه وي. په کاغذ کې لیکلي دي چې هیڅ نشته. مودې وشوې چې خلک په دغو کنډوالو کې گرځي. د معبد لویه دروازه اوس هم په ځای ده،...هغه درې پونۍ اوس هم شته. زه او نیبل هر سهار دلته راځو...په دغې دروازې څو شېبې تېروو. بیا د دېوال نه پورې خپل معبد ته ورشو او ټوله ورځ هلته عبادت کوو. ځکه خو تر اوسه ژوندي یو...که څه هم په دې ښار پېرۍ اوبتې دي.

(په اردن کې د پاترا د کنډوالو نه)

رخه

د شپې دولس نیمې بجې شوې، زه د خپل کوربه سره په یو داسې سیاسي بحث بوخت وم چې د کور مېرمنه او اولادونه یې څه وخت رانه پاڅېدل، پوه نشوم... آیا ما ورته د "بڼه شپه" یا "بڼه خوب" تکی ویلي وو او که نا؟ کوربه راته د نورو چایو ست وکړو نو پام مې شو چې په کوټه کې نورهیڅوک نه وو. زمونږ مخې ته د چایو تشې پیالې او د وچې مېوې تښت پروت و. خپلو گوتو ته مې پام شو، د مالکینې پستې او د چنغوزو په سپینولو مې د دواړو لاسونو دوه گوتې زیرې او لږ درد یې کوو.

سبا سهار زه بېرته روانېدم نو د چایو تشه پیاله مې په پرچ کې اړولې کېښوده او له خپله ځایه پاسېدم. کوربه راسره په خبرو خبرو د خوب کوټې پورې راغلو او یوبل ته مې شپه په خبر وویل. ما ځان پسې دروازه پورې او جامې مې بدلې کړې. د کوټې سره جوخت غسل خانې کې د خپلو حاجتونو نه اوزگار شوم نو په کټ پرېوتم. زه ډېرسترې وم خو اوس رانه خوب تښتېدلې و. د خپل کوربه په هکله مې سوچ کوو، د ده قسمت ته حیران وم. بیا به مې ځان ته وویل، "بې شکه! دی که داسې ښایسته ژوند و نه کړي... نو څوک به یې کوي؟"

زما کوربه د وطن یو نامتو شخصیت دی. په تېرو حکومتونو کې په لوړه رتبه پاتې شوی او هلته د حالاتو د بدلېدو سره، سم د لاسه یې یورپ ته کډه

وکړه. دی زمونږ د کلي قام و او پلار يې زما د پلار ډېر نږدې ملګرې و. په وروستي ځل مې دی د ټيلوېژن په پرده ليدلې و. بيا د حالاتو په تاو پېچ کې لکه د نورو ډېرو خلکو دی هم ورک شو. ما ډېره موده اخوا دېخوا ډغرې خورلې، د انګريزي ژبې کوروسونه مې ولوستل او اخر يوې بهرنۍ ادارې راته کار راکړو. تنخواه دومره وه چې د خپلې کورنۍ د ۱۸ کسانو ډوډۍ مې پوره کولې شوه.

نږدې دوه کاله کېږي چې زمونږ اداره کله نا کله زما په شان کارکوونکي د يوې يا دوو اوونيو لپاره جنبوا ته وراستوي. مقصد يې دا وي چې هم کار زده کړو او هم د غونډو او مرکو د لارې نړۍ د خپل حال نه خبر کړو. زه هم په لومړي ځل، بهرنۍ نړۍ ته راووتلم. هر شى راته نوی او ناشنا لګي، که څه هم د خپلو همکارانو نه مې د يورپ په اړه ډېرڅه اورېدلې و خو په اورېدو او ليدلو کې فرق وي.

دغه غونډې ته له نورو ځايونو هم زما وطنداران راغلي وو. يو ماښام مې په دوى کې له يو څو کسانو سره خبرې کولې چې يو کس د دغه نامتو شخصيت نوم ياد کړو. ما د ده په هکله پوښتنې وکړې نو خبرشوم چې دی د جنبوا نه لږ ليرې اوسېږي. بيا د يو کس نه مې ده د ټيليفون نمبر واخيستو نو خبره اسانه شوه. ما ورته ټيليفون وکړو نو باوريې نه کېدو چې زه په جنبوا کې وم. اخر يې راته وويل، "د کانفرنس نه سم وروسته به زمونږ کره راځي."

په وروستۍ ورځ کارونه ډېر وو، زه ناوخته اوژگار شوم. د ده کورته چې ورسېدم نو سم ماښام و. له رسېدو سره هغه زما تود هرکلی وکړو او بېک يې رانه واخيستو چې شپه به هم دلته کوي. دده کور ډېر په ښايسته ځای کې

و. زه د ناستې په کوټه کې وم چې يوه ځوانه اوبنکلي ښځه راغله. نگين زما د کوربه مېرمن وه. ورپسې د ده زامن او لوني وې. ټولو راته ستړي مشي وويل، هلکانو زما لاسونه ښکل کړل. ياد مې نشي چې څلور ماشومان وو که پينځه... يوه وره ماشومه هم وه چې ژړا مې اورېده خو و مې نه لیده. د کور او د مېرمنې ښکلا مې وليده نو له خدای مې گيله پيدا شوه، "چا ته هيڅ نه ورکوې او چا ته هر څه..." د نگين هر انداز ښايسته و، د جامو اغوستل، د خندا، د خبرو... ما به د کوربه نه پټ هغې ته وکتل... بيا مې زه کې وگرځېدل چې دومره ښايسته ښځه به ډوډۍ کله ښه پخولې شي؟ ټول وخت خو به د خپل ځان په جوړولو لگيا وي. خو د ډوډۍ مېز د هر رنگ وطني خوارو نه ډک و. هغه څه هم پر مېز ايښي وو چې زما د ښځې يې پخول نه و زده.

له کوربه مې کينه پيدا شوه. اخرده په خپل ژوند کې کوم ښه کار کې دی چې اوس په داسې جنت کې اوسېږي؟ "ما څو وارې د نگين د پخلي ستاينه وکړه نو کوربه موسکې شو. کله چې د ډوډۍ نه وروسته د شا دروازې نه باغ ته راووتلو نو ما ترې د هغه د پخوانيو ښځو پوښتنه وکړه. کوربه راته وويل، "ياره څه يې کوې؟ د غرب ښځې هيڅ ښځې نه دي... په خټه کې يې وفا نشته... ته که هرڅومره نازونه ورله ورکړې... دا به ستا نشي. ځکه خو مې فيصله وکړه چې د خپل وطن ښځه ترهرچا بهتره ده." بيا ده ډېروخت د نگين د کورنۍ په اړه خبرې کولې. مونږ چې بېرته د ناستې کوټې ته ورغلو نو هلته د وچې مېوې تشت او چای پر مېز ايښي وو. نگين راته چای راکړې او څو شيبې ناسته وه. يوڅو وارې ما د هغې سره هم خبرې وکړې او دومره پوهه شوم چې دا په اوونۍ کې درې وارې د فرانسوي ژبې کورس لپاره

يو ښوونځي ته ورتله. "دا يې لابله." ما په زړه کې وويل. پخپلې مېرمنې مې ډېره خواري وکړه چې سبق ووايي خو هيڅ ترې جوړنښول.

اوس مې په کت اړخونه بدلول. يوه نيمه بجه شوه نو راپاڅېدم. په دې کوټه کې د کتابونو يوه الماری وه. رڼا مې بله کړه او هلته ايښي کتابونو ته ځيرشوم. زيات په انگرېزي ژبه وو. د الماری په سر کې يو کتاب مې راواخيستو نو د دې د پاڅه ايښي بل کتاب "ترب" راپرېوتو. هغه مې له زمکې اوچت کړو نو يوکاغذ ترې ښکته ولوېدو. دا د فرانسوي ژبې د کورس کتاب و او ورباندې د نکين نوم ليکلې و. هم دغسې يو کتاب زمونږ د دفتر په کتابونو کې پروت و. رالوېدلې کاغذ مې بېرته په کتاب کې او کتاب مې په خپل ځای کېښودو. بيا مې د خوشال خټک ديوان پيدا کړو او بېرته خپل کت ته راغلم. يوڅو شعرونه مې ولوستل، خو ناڅاپه د کتاب نه رالوېدلې کاغذ راته مخې ته ودرېدو. سوچ مې وکړو، "چې په دغه کاغذ به څه ليکلي وي؟"

زه ناارامه شوم. داسې ښځه چې ځوانه او ښايسته وي...په اوونۍ کې درې وارې په ښوونځي کې له نورو سړو سره زدکړه کوي... بې عېبه نشي کيدی. زما کوربه دومره ځوان نه و...زما د عمر و...بس دغه پنځوسو کالو ته رسېدلې و...ښځه يې د دېرشوهم نه معلومېده. نکين به ارو مرو د يوبل سړي سره لاره پيدا کړې وي. دا د فرانسوي درسونه د څه لپاره دي؟ دې ته هيڅ حاجت نشته چې دومره ډېرماشومان کور پرېردی او پخپله... ما دا فکرونه کرل رپېل او په لومړي ځل مې د خپل کوربه لپاره قصد د زړه نه ليرې شو. "دی بېچاره مسکين داسې فکر کوي چې د خپل وطن ښځه ډېره پتمنه وي." زما زړه اوس د نکين په ضد له نفرته ډک شو. بيا مې خپله

مېرمنه سترگو ته ودرېده، هغه بدرنگه او بې سلیقې ښځه اوس رایاده شوه او زړه مې د هغې لپاره له مینې ډک شو. که هر څه ده... یواځې زما ده.

بیا مې ځان نه پوښتنه وکړه، "ته خو خبر نه یې چې په هغه کاغذ څه لیکلي دی، نو ولې داسې قضاوت کوې؟" دا زما د مغزو غبرو، ځکه زړه مې خپلې خبرې کړې وې. ما د خپلو مغزو د کرارولو لپاره د الهام نه هغه کتاب راواخیستو. خو بیا مې ضمیر راوینن شو، "که دا لیک وي... نو ستا لپاره نه دی... ته یې د لوستلو حق نه لرې... دا غیراخلاقي کار دی." ما کاغذ بېرته په کتاب کې کېښود نوعقل راپورې وخنډل. "چې داسې د اخلاقو تېکه دار یې نو بیا ولې دې د نکین لپاره داسې بدگومانه فکرونه کول؟" زه یوه شېبه کتاب په لاس، په کت ناست وم. اوس د شپې دوه بجې وې. په خپل سوچ او احساس خندا هم راتله، "ښه زه! که نکین یې وفا ده که وفاداره... ستا یې څه؟ ته دلته د یوې شپې لپاره ایسار یې... سهار نهه بجې به روانېږې... بیا کېدې شي تر کلونو خپل کوربه او نکین و نه گورې... یا په ژوند کې یې چرې و نه گورې... ځان په دې خوشو خبرو مه سترې کوه... شو ساعته پاتې دي... خوب وکړه."

ما په دې ځان تسله کړو او الهام ته لارم چې کتاب په خپل ځای کېږدم. خو د الهام سره مې پښه ونيول شوه. ما ته خپل ځان معلوم دی... د ټول عمر لپاره به مې دا سوال په زړه پاتې وي چې نکین څنگه ښځه وه. د دې فکر سره مې د کتاب نه هغه کاغذ بېرته راوویستو. ما د خپل دفتري کارونو لپاره فرانسوي ژبه زده کړې وه او د تېرو دوو اوونیو په کانفرنس کې مې ډېر نوي ټکي لوستی وو. په دغه سپین کاغذ په ډېر ښکلي خط، "موسیو پیغ" ته لیکل شوي وو. زه ډېره بخښنه غواړم چې پرون نه وم درغلې... ما غوښتل چې په تیلیفون درته وضاحت وکړم خو افسوس و مې نه موندلې. زما ځینې

کورنی مجبوریتونه دي... " له دې وروسته یو پېراکراف کې چې څه لیکلی وو، هغه ما و نه لوستل او وروستی کرښې ته را ورسېدم، " زه هیله من یم چې ډېر ژر به تاسو سره یو ځای شم. په مینه نګین. " زه مې د خوشالی نه په توپونو شو...زما اندازه څومره په ځای وه. کاغذ مې بېرته په کتاب کې...کتاب په خپل ځای...رڼا مې بنده کړه او ښه په ارام ویده شوم.

سهار ۷ بجې کوربه که زما د کوټې ور نه وای ټکولې نو کېدی شوه چې ترناوخته ویده پاتې شوې وای. خو شېبو کې مې ځان تیار کړو او د خپل بېګ سره ښکته د ناستې کوټې ته ورغلم. ما داسې سوچ کوو چې د ماشومانو د ښوونځي ته ورته او په شورماشور کې، د چاپو یوه پیاله که مې په نصیب شوه نو ډېره لویه خبره به وي. خو هلته د بېګا په شان مېز د ناشتې له شیانو ډک و. کوربه مې په اخبار بوخت و او نګین یو یو ماشوم ته په بستو کې د هغوی د ضرورت شیان اېښودل. بیا یې ټولو ته په مخه ښه وویل او مونږ سره چاپو ته کېناسته. ما اوس نګین ته دومره نه کتل. د هغې د ښایست او د سلیقې ټول جادوچې د شپې یې زه نارامه کړې وم، اوس خلاص و. ما ته د خپل کوربه ژوند ټول دروغ معلومېدو.

ننه بجې مونږ له کوره ووتلو...کوربه مې مونږ راوویستو ځکه هوای ډګر ته یې پخپله بوتلم. ما د نګین سره خدای په امانې وکړه خو مونږ لا د کور نه لوی لارې ته نه و وتلې چې یو ماشوم راپسې مندې کړې. کوربه مې مونږ ودر و او بهر ووتلو. نګین له دروازې لاس غځولې او یوه لفافه یې د مېړه په لاس کې ورکړه. دواړو پخپلو کې څو خبرې وکړې او کوربه په منډه بېرته مونږ ته راغلو. معذرت یې وغوښتو او بیا یې وویل، " زه په لاره د یو څو شېبو لپاره د نګین ښوونځي کې ایسارېرم. د هغې ازموینې رانزدې دي او زما وړه ماشومه ناروغه ده. پرون یې د ښوونځي مشر ته لیک لیکلې و خو هغه ستا

د راتلو په خوشالۍ کې رانه هېرشو. ښه شوه چې هغې ته یاد وو. نګین چې
کومه لفافه زما کوربه ته ورکړې وه، د هغې د پاسه په ډېر ښکلي لیک لیکلي
و، "موسیو پیغ"

درمل

زما سبق يواځې زما د ژوند برخه نه وه، د کلي ټول خلک به خبرېدل چې زما امتحانونه کله دي؟ يو يو کتاب مې په څو روپۍ کېږي او د استادانو نومونه مې څه دي. اصل خبره دا وه چې زموږ په کلي کې ډاکټر نه و. حکومت ډېره موده پخوا يو کلينک پکې جوړ کړې و خو هلته به يواځې کمپوډر ناست و. څو وارې ورته ډاکټران راغلل خو مياشت به يې هم پکې نه تېروله. زموږ کلي د متمدن ژوند نه ډېر ليرې، په يوې داسې سيمې کې دی چې ډېرو خلکو په نصيب کې اوس هم د غنمو ډوډۍ نه وي.

زما د زېږېدو په وخت چې مور مړه شوه نو پلار مې قسم وخورو چې ما نه به ډاکټره جوړوي. زما مور ورباندې ډېره گرانه وه خو د ډاکټر او د علاج نېشتوالي د مرگ کندنې ته وروغوړخوله. زه مې خپلې نيا لويه کړم او چې د پينځو کالو شوم نو پلار د خپل يو ملگري کور کې پرېښودم چې د هغه د لوبو سره ښوونځي کې سبق ووايم. پينځه کاله وروسته د افضل خان کاکا ټولې لوبې واده شوې او ما سره څوک ملگري پاتې نشوه نو پلار په ښار کې داسې ښوونځي کې داخله کړم چې هاسټل هم ورسره و. زه به په چوتيانو کې کلي ته ورتلم نو ټولو کورونو ته به مې پېښه وکړه.

زموږ کلي دومره لوی نه دی، ټول ټال پنځوس قدر له کورونه دي چې هغه هم د يو بل خپلوان يو. د ښوونځي د سبق نه وروسته زما د کلاس

ډېرې جينکې واده شوې او خدای شته چې زما هم زړه کېدو چې واده مې وشي او په کور کېنم. خو پلار راته ويلي وو چې زه به ډاکټره کېرم نو ژر به مې خپل سبق ته پام وکړو. په کالج کې مې د داخلي لپاره بڼې نمېرې اخستې وې او کله چې زما د دولسم نتيجه راووته او کلی ته خبر لاړو نو ټولو اتڼ وکړو. د طب د داخلي لپاره ما ته خو لانجې راپېښې شوې. د نزدې ښار په کالج کې مقابله سخته وه او هلته يې داخله را نکره. اخر زما د سيمې غربت او د بابا د ملگرو په زور د غرونو يو ښار په کالج کې مې داخله وشوه چې زمونږ له سيمې ډېر ليرې و. زه د پوره کال لپاره کلي نه لارم، ځکه خو ټول د بسونو اډې ته راغلي و چې په مخه ښه راته ووايي.

سبق پېل شو خو هرڅه گران وو او په لومړي ځل مې د سړو استادانو نه زدکړه کوله. په صنف کې هم راسره هلکان ډېر وو. په هاسټل کې ما سره لکه د نورو جينکو، د جامو کالو او د هلکانو خبرې نه وې. ما به نورو ته غوږ نيولې و او چې د واده او د راتلونکي ژوند په هکله به خبرې پېل شوې نو زه به ترې رااوچته شوم. داټولې خبرې زما لپاره بې مانا وې. داسې نه وه چې زما زړه نه کېدو...خدای شته چې د شپې ويده کېدو په وخت به ما هم د خپل ژوند د ملگري خوبونه ليدل. خو سهار به مې د کلی نه يو ليک ترلاسه کړو چې پکې د يو او بل د ناروغۍ يا د مړينې خبر ليکلې و. زما په وس نه وه چې د پينځو کالو سبق مې په يو کال کې پوره کړې وای.

د ډاکټرۍ لومړې کال راته سخت و، دوېم لړ اسانه شو، درېم بيا سخت و، څلورم تر ټولو زيات گران و او په وروستي کال کې خو راته داسې ښکارېده چې ژوندۍ به پاتې نشم. ډوډۍ به رانه هېره وه او جامې بدلول يو گران کار شو. اوس ژمې و او په سپرلي کې زمونږ وروستي امتحان و. زه به په اوونۍ کې يو ځلې د هاسټل نه کالج ته ورتم، نور ټول وخت يا په

کتابتون او یا پخپلې کوټې کې په سبق اخته وم. په دغو ورځو کې زموږ د کلاس یوه جینې شېلا د کور نه هاسټل ته کډه راوړه او زما څنګ ته په بله کوټه کې ډېره شوه. د هغې ستونزه دا وه چې په کور کې یې ماشومان وروڼه خوښې ډېر وو او دې به په آرام سبق نشو ویلې. نو ځکه هاسټل ته د امتحان تیاري لپاره راغلې وه. دا عجیبه وه چې ډېرې نورې جینکې د تیاري لپاره کورونو ته تللې وې ځکه په کالج کې نوردرسونه نه وو. زما او د شېلا په شان څو نورې هم د مجبوری نه پاتې وې.

یو ماښام زه ښکته ډوډۍ ته ورتلم نو د شېلا د کوټې دروازه مې وټکوله. هغې راته دننه نه وویل، "ډوډۍ نه خورم." زه خبره وم چې شېلا د غرمې هم څه نه و خورلې...په هاسټل کې نن سبا د غرمې ډوډۍ نه پخېده. ځینو جینکو به نزدې دکانونو نه ځان له څه راوغوښتل، چا به اګې پخې کړې...ما به کله بسکت، کله وچه ډوډۍ د شودو سره او کله میوه خورل. شېلا به هم دغسې گوزاره کوله. خو نن د سهار راهیسې هغې په کوټه کې ځان بند کړې و. ما بیا د هغې دروازه وټکوله نو په قهر یې راته وویل، "ډوډۍ نه خورم...ته ورشه." زه ښکته لارم، ډوډۍ مې وخوړه خو فکرې په شېلا کې بند و. د پخلنځي یوې خاله ته مې وویل چې د شېلا د برخې ډوډۍ دې راته راکړي چې کوټې ته ورله یوسم. هغې د شونډو لاندې څه بد رد وویل خو په یوه کاسه کې یې راته د غوښې او الوګانو اینګولې او یوه د تورو ډوډۍ راکړل.

زه بړه ورغلم او د شېلا دروازې مخ ته ودرېدم. "شېلا ما درله ډوډۍ راوړې ده." ما د هغې غږ واورېدو خو پوهه نشوم چې څه یې وویل. دروازه یې پرانسته او زه دننه ورغلم. د هغې د کوټې حالت نه ښکارېده چې دا څومره پرېشانه وه. ما ورته ډوډۍ پرمېرکېښوده او هغې راته مننه وویل. د سبق او

امتحان په اړه مو خبرې وکړې او زه ترې پاڅېدم. هغې ته مې د ډوډۍ خوړلو ټینګار وکړو، بیا مې د فارسي متل وریاد کړو چې، " چای ناخورده جنګ نه مېشود. " هغې ناخواله موسکا کې د پښتو متل راته وویل، " وږې مړد بڼه جنګ کوي. "

په بل سهار د چایو لپاره مې ورباندې بیا غږ وکړو خو شهلا په کوټه کې نه وه. زه ښکته لارم او چای مې وڅښلې. سوچ مې کوو چې شهلا به په غسل خانه کې وي. د څو ورځو نه واورې وربدې. زه کوټې ته راغلم او سبق مې شروع کړو. کله کله به مې کتاب کېښودو او د کړکۍ نه بهرسرک ته به مې وکتل. هر څه په واوره کې پټ وو او د سرک په غاړه د کورونو مخې ته ځینو خلکو واوره ټوله کړې او د دېوالونو شا و خوا یې ډېرۍ جوړې کړې وې. ما د غرمې ډوډۍ لپاره د چایو ترماس راواخیستو چې سهار مې را ډک کړې و. ښکته لارم او یوې خاله راته بیا د تازه شنو چایو نه ډک کړو. اوس مې د چایو پیاله ډکوله نو سوچ مې بیا شهلا ته لارو. د ترماس سره لارم، د هغې دروازه مې وټکوله خو څه جواب نه و. دروازې له مې معمولي تېله ورکړه نو دا خلاصه شوه. دننه مې ولیدل چې شهلا په کټ پرته وه او سترګې یې سرې وې.

ما داسې وګڼله چې ناروغه وه خو هغه راپاڅېده او ما ورته د تازه چایو پیاله ډکه کړه. دا کړکۍ ته ورغله او هلته ودرېده، یوه کرسی مې ورته یوره او دا مې پرې کېنوله. پخپله د مېز په یو ګوت کېناستم. بیا مې ورته وویل، " ګوره شهلا! زموږ سبق ګران دی خو دا مطلب نه دی چې ته یې نه شي ویلې. که په اوبنکو تویولو خلک امتحان کې کامیابېدی نو دا چل به ټولو ته ووبښایو... ټول به په ښو نمبرو کامیابه شي. " هغې له چایو ګوت واخیستو او وې ویل، " زما حالات ستاسو په شان نه دي...زه د ډېر پرېشور لاندې

يم. " ما ورته وخنډل چې د هر چا حالات فرق دي. په لنډو مې ورته وويل چې کېدې شي د هغې سبق يواځې د هغې مور پلار ته خوشالي وركړي. خو زما سبق ته ټول كلي سترگې نيولي دي.

شهلا ژرغوني غږ كې راته وويل، " زما مشر ورور د ډاكټرۍ په وروستي كال كې ځان وژلې و، ځكه هغه د سبق پېټې نور نشو وړلې. زه وپرېرم چې زما به هم هغه حال شي. " هغې خبرې كولې او ما د كړكۍ نه بهر كتل. د سړك په غاړه يوې ونې نه " بېرلم " سر را بهر كړو. ما هغه ته سترگې نيولې وې. شهلا زما نظر څارلو او د هغې هم ورته پام شو. " بلونكړې " هغې وويل. " بلونكړې د پيشو وي، دې ته د ونې مړه وايي... گلهرې. " ما ورته وويل. دغه وركي بېرلم د ونې نه ټوپ كړل او د دېوال سره جوخت د واوړې ډېرۍ ته يې د ختلو كوشش وكړو. خو ډېرۍ د هغه قد قامت نه غټه وه. بېرلم بېرته د ونې په لور منډه كړه او يوه شېبه دواړه پښې يې په هوا كې نيولې، د غونډاري جاج اخيستو. بيا يې داسې وځغستل لكه چې د غونډاري نه ټوپ وهل غواړي. خو بيا د دې په بېخ كې ايسار شو او بېرته لاړو.

شهلا د چايو پيالو يوې خوا ته ايښې وه، دواړه څنگل يې په كړكۍ بېرلم ته ځير وه. داسې ښكارېده لكه چې مونږ دواړو د فېټبال يا د كرڪټ لوبه كتله. بېرلم بيا ورمنډه كړه او د شهلا له خلې يوه ناڅاپه چغه راووتله ځكه بېرلم د غونډۍ نه وردانگلي وو. خو اوس د ده پښې په نرمو واوړو كې خښې او زور يې لگوو چې ترې ووځي. مونږ دواړو ورته ساه نيولې وه. بېرلم د خپل نري وجود په زور ځان له واوړې راوويستو. بيا يې ورتوپ كړل، د اوسپنې د لوی دروازې لاندې ورننوتو او زمونږ له سترگو پناه شو. شهلا او ما ورته لاسونه وپړكول، يو بل ته مو وكتل او لكه د لېونو په خدا شو.

د خضر لټون

د ورکو لارويو هيڅوک ملکري نه وي... نادر لېونې شوې و او لېوني ته چا خپله لور خور نه ورکوله. د کلي خلکو به ويل چې په ډېرو کتابونو لوستلو لېونې شوې و. نادر زمونږ د کلي خان يواځينی زوی و... ډېر بنايسته. زما پلار به ويل چې نادرخان چې کله حجرې ته راشي نو د مخ رڼا يې خپره شي. دی به ټوله ورځ پخپلې کوټې کې يوازې ناست کتابونه به يې لوستل. څه موده په ښار کې يې سبق ويلې و او چې مور او پلار ورله په خپلو سيالو کې د ده لپاره جينی لټوله نو ژبه يې بنده شوه.

ما ته دا هرڅه زما ملکرې شادو ويلې وو چې د نادر خان د مور خاصه خدمتگاره وه. هغې راته ويل چې نادر ټوله ورځ يا پخپلې کوټې کې وي او يا د کور په لوی باغ کې ونو او بوټو ته گوري. په کلي کې اوازه گډه شوه چې ده د شهيدبابا په زيارت کې لوی ونې لاندې انگرېزي کتاب لوستلو او چې پېريان خبر شول نو ژبه يې ورله بنده کړه. نادر خان په وروکوالي کې داسې نه و. دی له ما لږ مشر و او چې مونږ به د ويالې پر غاړه د خپلو گوديانو کورونه جوړول نو ده به هم د نورو هلکانو سره راوځستل او هر څه به يې په لغتو دانه وانه کړل. د کلي ماشومانو په ما نومونه ايښي وو. چا راته "گورگوره" او چا "ډمېره" ويل. ما به چې وژړل نو يواځې نادر له نورو ماشومانو خلاصولم. زه به کور ته راغلم او مور ته به مې ټول حال تېر

کړو. هغه به راته په قهر شوه چې زه ولې بیا بیا کوڅې ته د لوبو لپاره ووخم؟ پلار به مې یو سور اسوبلی وکړو او مور ته به یې وویل، "په دې ټول کلي کې ستا د لور نه زیاته توره جینۍ نشته."

د مدرسې سبق چې مې خلاص کړو نو زه په کور کېناستم، ملګرې مې پرله پسې واده شوې. شادو د خان په کور کې کار کوو چې زما په شان وه خو رنګ یې دومره تور نه و. په هر واده بنادۍ کې د شادو او زما بدرنګي به یاده شوه. ما به د ځوانانو نه مخ نه پټولو ځکه هیچا راته نه کتل. په کلي کې چې هره ځوانه ودېده نو مور به مې د هغې د پلوو یوه پتاسه په پټه راته راوړه. هره ناوې چې ډولۍ کې کېناسته نو زما په سر به یې لاس کېښودو او ټولو به ویل چې، "زه له خبره... اوس به د گورګورې واده وي."

زما عمر چې د شلو کالو نه واورېدو نو پلار مې زما د واده غم پرېښودو. خو مور مې لا توره ډال نه و غورځولې. د بره جومات ملا بنځه چې مړه شوه نو د مور په وجود کې نوې توان پیدا شو. نور کله به د مړي له کوره راغله نو بې سده په کټ کې پرېوته... داسې ارمانجن خبرې به یې کولې چې ما به هم ورسره وژړل. خو دا ځلې هغې د ملا د کور اسبابونه راته شمېرل... په غولي کې لکېدلې د بیکیانې د ونې سیورې او د هغه د غوا پۍ یې یادول. د شادو له ځلې خبره شوم چې جنازه پورته شوه نو بنځې زما په مور راټولې وې او ځینو خو په ټینګه ورته وویل چې تر څلوېښتي دې صبر وکړي او بیا ما دې ملاته ورکړي.

خو زما په نصیب کې کوند ملا هم نه و. هغه په دوېمه جمعه د شادو کورته بنځې واستولې او میاشت وروسته دا په ډولۍ کې کېناسته. په دغه ورځ زما

مور دومره ویر وکړو چې اخر پلار مې ورپسې خپلې راواخيسته. د کلي ښځو به هم دغه ویل چې، "څوک له واده پاتې شي نو بیا پاتې وي."

پلار مې ښایي له دې غمه مړشو او مورمې د نادرخان کره کار شروع کړو. زه چې د کټوۍ څمځۍ او جارو لوبو نه اوزگار نه شم نو د شهید بابا زیارت ته ورځم... هلته ځای جارو کړم، د زیارت ډیوې پاکې کړم... د شکرانې پېسې راټولې کړم او د منجاور سلطان کاکا په لاس کې کېږدم. دی په سترگو وروند دی او د خان له کوره ورته هره ورځ چای ډوډۍ ځي. دا کار د نادر له ورکېدو نه وروسته شروع شو. نادر په وروستي ځل خلکو د شهید بابا په زیارت کې لیدلې و... کتاب یې په لاس کې و او اسمان ته یې کتل. ترمانښامه چې د ده درک و نه لگېدو نو ټول کلي ورپسې ووتلو. د ویالې په هغه سر کې چې د سیند سره نښتې ده، په یوې کندې کې د نادر کتاب یې وموندلو خو دی تری تم و. څو ورځو پورې کلي ته پولیس هم راتلو... ښار کې یې هم ولټوو خو اډو د مړي ژوندي یې پته نه لگېده.

د نادر مور به شهید بابا ته راتله نو ډېر به یې ژړل. ورو ورو د هغې راتلل کم او اوس خو بېخي بند شو. ما د زیارت خوا وشا په زمکه کې یو څو نیالکي کېږولي و، اوبو ورکولو دنده هم زما ده. زما څو ورځې تبه وه او چې ښه کېدو نه وروسته زیارت ته لارم نو ټول بوټي مړ ژواندي او چا پرې د ډیوو سوځېدلي تېل غورځولي وو. سخت په قهر شوم... شهید بابا ته مې په زړه کې شک پیدا شو. دا څنګه بابا دی چې د ټول کلي خلک ورته سوالونه کوي او دی زما د بوټو ساتنه نشي کولې. ځکه خو ما چېرې هم د بابا نه سوال نه دی کړې. زما په شهید بابا دومره باور نشته خو د دې زیارت چوپتیا مې خوښه ده. دلته د ونو څانګې کله نا کله دومره اوچتې ښکاري چې د دې په څانګو ناستې فرشتې هم لیدي شم.

نن منجاورکاکا په خپله وره کوټه کې و خو کټ یې د دېوال سره نه و ولاړ. نن دا کټ د خپړۍ د لوی ونې په سیوري کې پروت او څوک مساپر ورباندې ملاست و. زه ورو ورو کټ ته لارم خو د مساپرمخ مې نشو لیدی. بیرسر، اوږده وېښته، شلېدلي جامې... "خدای خبر څوک دی؟" ما په زړه کې وویل. "هسې نا څوک لېونی وي." بیا مې زړه کلک کړو... د کټ بلې خوا ته لارم چې وې وینم. د ده په مخ لویه بېره ږیره وه او د سترگو په بانو یې گرد پروت و. خو ما په دغه حال کې هم نادرخان وپېژندلو. د ده خبره ما نه هېره نه وه او بېگا شپه مې هم خوب کې ولیدو چې زمونږ د کور په دېوال ناست و.

ما د زیارت له منگي د خاورو په کنډول کې اوبه واړولې او ده ته مې غږ وکړو، "نادر خانه!" دی اوچت کېناستو او یوه شېبه یې ما ته رد رد کتل. د اوبو کنډول مې ورته ونيولو نو ده راښکلو او په یوه ساه یې اوبه په خله کې واړولې. بیا راته ځیر شو... ما ورته هیڅ غږ و نه کړو. د خاورو کنډول مې بیا له منگي راډک کړو، د خپلې لویټې پیڅکې مې پکې لوند او ورو ورو د نادر مخ مې ورسره پاک کړو. ده سترگې پټې نیولې وې او ما ته لکه د نانزکې، چې ساه نه لری، ناست و. ما د لویټې پیڅکې بیا لوند کړو او د ده لاسونه مې پرې پاک کړل. خدایه توبه... دومره اوږده نوکونه ما چرې نه و لیدلي. زړه مې کېدو چې پوره منگې پرې واړوم خو دی دومره عاجز ښکارېدو چې زړه مې ورباندې وسوځېدو. د کټ په بازو کېناستم او لا په دې فکر کې وم چې بله خبره به دی کوي او که زه؟ نابیره نادر زما په غېږ کې سر کېښودو او لکيا شو، "زه خو ورک وم... تا ولې لاره نه ښودله؟" زه حیرانه وم چې نادر څه وایي؟ ما به ده ته کومه لاره ښودله؟ زه خو پخپله د ژوند په لارو یواځې ولاړه وم. ده زما له غېږ سر پورته کړو او په لاسونو کې یې راته

کهنودو. بیا یی وویل، " اوس به می یواخې نه پرېردې...زه به مرشم." په لاس می د ده ترمې اوبنکې رابهدې چې زما د پوښتنې جواب یې راکوو. ما به هر ورځ د شهید بابا په زیارت کې یوه پوښتنه له خدای کوله چې، " زه دې ولې پیدا کړې یم؟" ما د نادر دواړه لاسونه کلک ونيول، د هغه له اوبنکو ډکو ماللو سترگو ته می یوه شېبه وکتل او بیا می ورته وویل، " ښه ده چې لاره دې پیدا کړه...اوس به زه درسره یم."

لومه

د تېر يوکال د ناندريو او دعوو نه وروسته حکومت اخر راته د اوسېدو لپاره بېل کور راکړو. ما به په دريو ځايونو کې کار کوو چې خپل دا کور په هرڅه برابر کړم. په وطن کې داسې څوک نږدې خپلوان مې نشته چې زما مرستې ته اړ وي. زما پېسې زما د خرڅ لپاره نه پوره کېدې نو بل چا سره مې څه مرسته کوله. او خدای شته چې خرڅونه مې ډېر دي. زما قيمتي جامې نه خونېږي خو د خپل کور لپاره تر ټولو اوچت او گران شيان اخلم. دا مې عادت نه دی... دا مې کمزوري ده او د پوهنتون د وخت نه راسره ده.

په هغو ورځو کې به د خپلوشته منو ملگرو کره لارم نوسترگې به مې وازې نيولې وې. د بريالي د کور لوی هندارې، د شفقت د کور قيمتي قالينونه، د مجيد د کور زرزي فانوس او د شاه عالم د بلورو گيلاسونه اوس هم راته ياد دي. د دوی ډېر ښه کورونه وو او يواځې زه پکې خوار وم. ځکه خو اوس خپل ټول ارمانونه پوره کووم. وختونه بدل شوي دي، خدای راته موقع راکړه او له وطن راووتلم. څه موده خو لکه د نورو مهاجرو، يوه کوټه کې د شريکې په کور کې اوسېدم... خو اوس د ډېرې مودې د دعوو او چنو وروسته حکومت راته خپل کور راکړې دی. زما دغه وړوکي کورته هر څوک چې راځي نو په چت ځورند هغه زرین فانوس ته يې پام شي چې تر اوسه مې د دې پور نه دی پرېکړې. د کرسيو پښې مې کړې دي، ټيلويژن دومره

لوی دی چې شا ته کړکۍ پکې پټه ده. پردې مې د مخمل اخستي دي او د ډوډۍ د مېز په تخته خو میلمانه خپل مخ کتلې شي.

زه د کار سره سره دوه ورځې د ژبې کورس هم وایم او په کالج کې دوه میاشتي کېږي، د خپل وطن د یوې پېغلې سره مې وپېژندل. دا ډېره ښکلې نه ده خو جامې یې فېشنې وي او هرچا سره په خندا خبرې کوي. یو دوه ځلې مو د کالج په کېفې کې یوځای چای څښلې او په خبرو کې مې معلومه کړه چې دا خو د پخواني جنرال... لور وه او ځان له یواځې اوسېده. له هغې راهیسې زما خوبونه په دې جینۍ آباد شول. خو ځلې مې ورته بلنه ورکړه چې زما کور ته راشي او ډوډۍ راسره وخوري. خو هغې به یوه یا بله بانه وکړه. یو دوه ځلې مونږ، بهر چکر ته تللي وو او یو ځلې مو په ریستوران کې ډوډۍ هم خوړلې ده. کله کله مې چرتونه وهل چې که زما تربوران او یا هغه ملکري خبر شي چې د جنرال... لور راسره گرځي نو څومره به راته وپسڅېږي. او که واده مې ورسره وکړو نو... له دې "نو" نه وروسته یوه نااشنا خوشالي به مې احساس کړه.

هغه ډېره نېکمرغه ورځ وه چې جینۍ زما بلنه وومنله. زه د پخلی په چل دومره نه پوهېږم... ځکه خو مې د یو ملکري له ریستوران ورته ښه اوچته ډوډۍ راوغوښتله. له ډوډۍ وروسته ما خپلې قیمتي پیالې را وویستلې چې خاص د نن ورځې لپاره مې اخستي وې. قهوه مې جوړه کړه... مونږ په قیمتي صوفه کېناستو... لوی ټیلوېژن لگېدلې و... د فانوس ټولې رنګانې مې بلې کړې وې او دا هرڅه راته لکه د فلمونو ډېر رومانټیک ښکارېده. جینۍ د خپل تېر خبرې کولې او یو وخت مې ترې پوښتنه وکړه، "د واده په اړه څه نظر لرې؟" هغې یوه شېبه راته وکتل او وې وېل، "ښه نظر لرم... زه امریکا ته روانه یم چې واده وکړم... خسرګنۍ راته د ټیکټ او د ویزې تابییا کړې ده. که

چرته امریکې ته دې پېښه وکړه نو زمونږ کور ته ضرور راشې...زه به خپله پته
درکړم...

الماس

نن دوېمه ورځ وه چې د شېردل ماما په کور کې د قران ختمونه کېدل. سهار وختي به د کلي ښځې راتولې شوې او سپارې به يې ولوستلې، بيا به يې د سلطنت مامي لپاره په گډه دعا وکړه چې ځنکندن يې اسانه شي. د هغې دوه نژدې خدمت گارې ورته شپه او ورځ ناستې وې. کله نا کله به يې ورته په خله کې د شاتواوبه يا زمزم په قاشوغه وړول خو سلطنت مامي په هوش کې نه وه.

شېردل ماما ته هم بهر په حجره کې خلک جوپې جوپې راتلل او تسلي به يې ورکوله. د حجرې شا ته په دالان کې د مړي د ډوډۍ سامان راوړل شوې و خو سلطنت مامي تر هغې ژوندۍ وه. ماښام به شېردل ماما د هغې کټ سره نژدې کېناستو، لاس به يې ورته ونيولو او ورو ورو به ورسره په خبرو لکيا و.

سلطنت د شېردل ماما درېمه ښځه وه او دومره پرې گرانه وه چې اوس د هغې په حالت به لکه د ماشومانو په ژړا شو. شېردل د لومړۍ ښځې سره لس کاله تېر کړل نو دا څرگنده شوه چې هغې اولاد نشو زېږولې. اخر خپل خسرگنۍ ته د ډېرو جرگو مرکو او ښځې ته د قناعت ورکولو نه وروسته يې بل واده وکړو. د واده په درېمه ورځ لومړۍ ښځه يې مړه شوه او خلکو به ويل چې زړه يې وچاودو. خو ځينو باور کوو چې هغې پخپله زهرخوړلي وو.

د دویمې بڼې لور په زېږولو کې داسې ناروغي پیدا شوه چې کال وروسته دا هم مړه شوه. درېمه بڼه یې زر وکره ځکه د ماشومې لپاره مور او شېردل ماما ته کور ودانې پکار وه. دی اوس څلویښتو کالو ته نژدې و. سلطنت چې راواده شوه نو د ماما د ټبر ټول خلک د هغې بڼایست او ځوانۍ ته گوته په خله وو. د شپاړسو کالو سلطنت د یوې غریبې کورنۍ نه وه او پخپله به یې دا خبره کوله چې، "پلار مې د شېردل نه ډېرې پېسې اخستي وې."

سلطنت مامي د بڼایست سره سره د ډېرو ښو خویونو میرمنه او خله به یې هر وخت له خدا ډکه وه. خپله بنزۍ نسرین یې لکه د اولاد ښه ساتله... هغې سره به یې لوبې کولې او د شپې "الله هو" به یې ورته ویله. خوبیا داسې وشول چې د سلطنت مامي خپل اولاد به نه پایېدو. پرله پسې درې ماشومان یې یا په خېټه کې ضایع او یا له زېږېدو وروسته مړه شول. سلطنت مامي میراته پاتې شوه. هغې ته د "مور" ویلو لپاره یواځې نسرین وه او سلطنت خپله ټوله مینه هغې ته ورکړې وه. شېردل ته ځینو ملگرو د څلورم واده مشوره ورکړه خو هغه دا کار په سلطنت ظلم گڼلو.

شېردل په کلي کې د "شوم ماما" په لقب یادېدو ځکه لکښت به یې ډېر په گرانه کوو خو د سلطنت خبره بېله وه. د هغې هره غوښتنه به یې سمدلاسه پورا کوله. نسرین هم د پلار په خوبی خبره وه او چې څه به یې پکار وو نو سلطنت ته به یې ویل. د اتلسو کالو په عمر کې د نسرین واده جوړ شو. سلطنت ورته د دنیا هر څه واخیستل او د پیسو لپاره یې ورسره څو ځلې ناندرې ووهلې. د پلار له کوره چې د نسرین ډولۍ اوچته شوه نو دا د سلطنت سره ونښته او په ژړا یې ورته "وايي مورې" ویل. مامي هم اوبښکې تویولې.

د واده خو ورځې تېرې شوې او نسرين پخپل کور کې خوشاله وه خو د هغې خواښې سلطنت لپاره د مور په ځای د "مېرې" لقب کاروو. بيا ټول خبرشول چې سلطنت مامي ۱۷ کاله وروسته مېندواره شوه. هر چا خپل هڅ وهلو، چا ويل چې مامي ته خدای پاک د خپلو کړو اجر ورکړو...چا ويل نسرين ورباندې کوډې کړې وې او چې له کوره ووتله نو طلسم يې مات شو...په کلي کې چا د سلطنت او چا د نسرين پره کوله خو اصل خبره چا ته نه وه معلومه. شېردل خوشاله و چې اخر خدای ورباندې رحم وکړو. خو درې مياشتې وروسته نه يواځې دا چې د سلطنت ماشوم په خيته کې ضايع شو بلکه دا پخپله هم داسې انفکشن ونيوله چې د مرگ خلې ته يې ورټېله کړه. ډاکټرانو ورله ډېرې ستنې ووهلې او په درملنه يې زرگونو روپۍ لگښت وشو خو د مامي حالت ورځ تر بله خرابېدو.

د سلطنت مامي د مرگ خبر چې په کلي کې خپور شو نو هيڅوک حيرانه نه وو. نسرين هم راغله او چې د پلار حالت يې وليدو نو ترڅلوپښتي پاتې شوه. بيا يوه ورځ يې د "مېرې" زړې جامې او پېزارونه د کور په خدمتگارو او د کلي بې وزلو بڼځو ووېشل. د شپې پلار او لور دواړه په کوټه کې ځان له ناست وو. د سلطنت د گانو لږگين بکس يې مخې ته او د سرو زرو زيات کالي خواره واره پراته وو. ځينې د ورېښمو او د بڅمې په وړو کڅوړو کې او نور په مخملي ډبو کې بند وو. نسرين دا هرڅه پخوا هم ليدلي وو، ډېر کالي د دې د خپلې مور وو. ځينې بدرانگه او بې ډوله د پخواني وخت کالي وو. هغې د مخمليو يو تور ډبلی راواخيستو چې د نورو په وړاندې نوې ښکارېدو. په ريډونکو لاسونو يې د ډبې سرليزې کړو، په دې کې د الماسو يوه ښايسته گوته ځلېده.

د نسرين له خلې يوه سلکۍ راووتله او پرانستې ډبلی يې پلار ته ونيولو. "بابا دا گوته دې "مېرې" ته کله جوړه کړې وه؟" شېرډل ماما يوه شېبه گوټې ته وکتل او په ژړا شو. هغې د نسرين سترگو ته پام و نکړو چې پکې سخته کرکه او مايوسي وه. هغې سلطنت ته خومره منتونه کړې وو چې پلار ته دې ووايي، يوه د الماسو گوته ورته واخلي. خو داسې ونشول. د نسرين خسرگنۍ ورته د سرو زرو ډېره گانه کړې وه خو الماس پکې نه وو. او دا خپلو سيالو ته خومره تيب سترگې پاتې شوې وه.

بيا نسرين چې په "اوومه" د خپل پلار کور ته راغله نو د سلطنت يوې خدمتگارې ورته خبر ورکړو چې پلار دې، "مېرې" ته د الماسو گوته اخستې ده. "نسرين خومره ناهيلې وه او د ميلمستيا ډوډۍ ورباندې زهر شوه. تر کوره يې په موټر کې هم دغه سوچ کوو چې اخر يې راسره "مېره توب" وکړو. بيا هر وخت چې د سلطنت گوټو ته به يې کتل نو داسې به ورته ايسېده لکه چې هغې اوس اوس د الماسو گوته له گوټې ويستلې او له هغې يې پټه کړې وه. په تېرو دريو مياشتو کې د هغې په زړه کې د سلطنت لپاره ټوله مينه ختمه شوې وه. د هغې هره خبره ورته دروغ معلومېده. په دې خبره يې ټينگ باور و چې پلار ورله د الماسو گوته اخستې وه خو د مېرې ورباندې پېرزو نه وه او ځان ته يې وساتله. ځکه خو د هغې له خلې د "مور" نوم ورک شو او اوس خو هغې پخپلو سترگو وليدل چې مېرې ترينه د الماسو گوته پټه کړې وه...هغه الماس چې د دې لپاره اخستل شوې و.

شېرډل خپلې اوښکې پاکې کړې او د لور نه يې مخملي ډبلی واخيستو. بيا يې سترگۍ پټې کړې او ورته يې وويل، "زه ستا د پوښتنې په مطلب پوهېرم. ستا د کالو لپاره چې زرگر ته لارو نو مور دې په لاره کې وويل چې تا د الماسو يوه گوته هم غوښتله... خو ما ورسره دا نه منل. زه خبر وم چې ته

له ما خفه شوې وې... خو الماس ډېر گران وو. بیا ستا مور به شپه او ورځ هم دغه خبره یادوله چې نسرين ته به الماس اخلي. په کومه ورځ چې ډاکټرې راته د دې د حمل خبر راکړو نو زه دومره خوشاله وم چې زرگر ته لارم او دغه گوته مې ورله واخيسته. " شېردل سترگې پرانستې او لور ته يې وويل، " ستا په شان هغې هم رانه الماس غوښتل. په ټول ژوند کې مې ورته د هغې دا ارمان پورا نکړو. تا لپاره د الماسو نه اخیستل يو دليل دا هم و چې د هغې ارمان مې نه و رږولې."

نسرين يو څه ناارامه شوه خو پلار يې خپله خبره جاري وساتله، ... " کله چې دا گوته مې سلطنت ته کېښوده نو هغې لومړۍ پوښتنه هم دا وکړه چې دا د نسرين لپاره ده؟ ما ورته وويل چې نا... ستا لپاره. " خو هغې چرې هم دا الماس په گوته نکړل. په وروستي ځل يې دا په ډي کې بنده کړه او راته يې وويل چې د نسرين اولاد وشو نو هغې ته به ورکووم. خدای دې اوس وبخښي... ما سره به يې کله نا کله ټوکې کولې چې ته خو شومپرک يې ...زه هم درسره بدنامه يم. " شېردل لور ته وکتل نو د نسرين د سترگو اوښکو ورته د الماسو ځلاته کړه.

بن

ما د روغتون په کټ ځان ډېر آرام احساس کړو. چاپېره خاموشي وه او د ډاکټرانو او نرسانو د پښو ښکالو هم نه اورېدل کېده. د اعصابي ناروغانو لپاره دا روغتون له ښاره بهر و. لږه شېبه وړاندې زما خاوند او مشرې لور راته خدای په امان وويل. اوس به دوی په موټر کې وي، تر ماڅيگر به کور ته ورسېږي... کور... او د کور د تصور سره ما پکې خپل ماشومان وليدل. خوابني او لور مې کور سمبالولې شي، لور مې اوس پېغله ده. " چې څه به يې پخ کړي وي؟ " ځان نه مې پوښتنه وکړه او د خپل پخلنځي د تصور سره مې وخنډل. غوښه! او د غوښې د ټکي سره مې بيا په سر کې شور ماشور جوړ شو. خدای مې دې غاړه نه بندوي... په تېرو شلو کالو کې زمونږ "کورنۍ پينځه زره پسونه، دوه درې زره غوايان او په لکونو چرگان او مهيان خپلو خېټو ته غورځولي وي.

غوښه هر څوک خوري (دا زما د مېړه خبره ده) کېدای شي ځينې به د مذهب، ځينې د څاروو سره خواخوږي لپاره او نور د فېشن له کبله غوښه و نه خوري. خو زما د کور خلکو ورباندې ايمان راوړې دی. مونږ ټول لس کسان په دې کور کې ژوند کوو. زما پينځه اولادونه دي، يو مې مېړه، خوابني او دوه لېپورونه. ايندرو مې واده ده خو کله نا کله راکره واپروي نو بيا په قسم هم نه ځي.

نو د دې ټولو لپاره هره ورځ دوه سېره غوښه پخېږي چې زموږ د محلت قصاب سهار زموږ دروازې ته راوړي. په دې کې نیمه د پسه (ګډ) او نیمه د غوایي (غټه) غوښه وي. زما خوانېې او خاوند غټه غوښه نه خوري (د خدای په فضل دواړه مسلمانان دي) د ښار لوی حکیم ورته ویلي دي چې دا د بندونو درد پیدا کوي. اوس نو د دوی دواړو په سیالۍ زما مشر زوی او کشر لېور هم بانې کوي. دوی د پسه او د چرګ د غوښې شوقیان دي. مشر لور مې اوس د شپاړسو کالو ده او په ځان ډېر پام کوي. غور شیان نه خوري، بلکه کله کله خو هیڅ نه خوري چې جامې ورباندې تنګې نشي. خو کله چې غوښه وویني نو لکه د پیسو ورباندې ټوپ کړي. خوانېې مې په دې زاړو غاښونو د چرګ هډوکي داسې چيچي چې زه ورته حیرانه پاتې شم.

زما ټول ژوند د غوښې چارچاپېره څرخي. خاوند مې د واده له لومړۍ ورځې نه زما د لاس پخ شوي کباب دومره ډېر وخورل چې خټه یې خرابه شوه. که زه ترینه یو کار اخیستل غواړم نو د غوښې د پخولو نوي نوي چلونه زده کووم. په کور کې جنګ هم هغه وخت کېږي چې غوښه لږه یا خونده وره نه وي. خدای پاک د انسان د خوړلو لپاره نور ډېر شیان پیدا کړي دي خو زما د کور خلک ورته گوري هم نا. خو څو وارې مې د غوښې سره دال یا سابه پاخه کړل خو هغه به همدغسې په دسترخوان پاتې شول. د غوښې په اینګولي کې مې الوګان ورګډ کړل خو هرڅوک کوشش کوي چې هغه و نه خوري. کله کله په قیمة کې بېنډۍ ورګډې کړم نو دا د هر چا په رګبۍ کې یوې خوا ته پاتې وي.

ما به پخپله سبزي او دال خوړل ځکه له غوښې مې زړه تور شو. یوه ورځ د غوښې ناغه وي او موږ په دغه ورځ چرګان یا مهیان خورو. ما هوډ کړې و چې یوه ورځ به په دسترخوان هیڅ غوښه نه وي. د دال او سبزي پخولو کې

مې ډېره خواري وکړه. پښير او خرپړي مې هم پاخه کړل. د شپې ټول په دسترخوان راټول او يوه شېبه هک پک ناست وو. ورو ورو يې ډوډۍ شروع کړه. خوانبې مې د ماستو سره ډوډۍ وخوړه. زامنو مې د پښير ټوټې د سلاد نه راټولولې او لور مې په وچې ډوډۍ اخته وه. خاوند چې مې دا حال وليدو نو فرمايش يې وکړو چې اگې ورته سره کړم. لنډه دا چې په دې ورځ ټول مرور وو. خوانبې مې ډوډۍ وخوړه نو اوبه يې وڅښلې، بيا يې اسمان ته لاسونه ونيول چې "خدايه په دې حال هم شکر دی."

له دې وروسته زما او د کور د غړو تر منځ يو سور جنگ پيل شو. د دې جنگ لپاره زما ملاتړ پکار و نو خپله کشره لور مې ځانه سره کړه. هغې ته به مې هره ورځ د غوښې په ضد خبرې کولې. دا چې په سابو کې څومره وټامنونه وي...دا به سبق کې تکړه شي...رنگ به يې نور هم سپين شي...انگي به يې سره وي. هغې ما سره د يو والي لپاره څو ورځې په دسترخوان تش سابه وخوړل. خو بيا ترې صبر ونشو او په غوښې اوورېده. زما دوېمه وسله دا وه چې په کتوۍ کې مې د مالگې او مرچکو سره لويې پيل کړې...کله به زيات و او کله به کم. خاوند مې په دې پوهه شو نو يوه ورځ سخت جنگ يې راسره وکړو. خوانبې هم راته وېناوې کولې چې "کتوۍ دې بې خونده وي...زه به يې پخپله پخوم." ما د غوښې لوبني د دسترخوان نه را اوچت کړل...بېر په انگن کې مې وغورځول او څه چې مې په خله راتلل غوښه خوړو ته ويل.

يو څو ورځې د کور فضا ترينگلې وه. ايندرور مې د غوښې پخه کتوۍ له خپله کوره رالېږله. خو هغه زما په طرف وه او ټولو ته يې وويل چې په هفته کې يوه ورځ سرکاري ناغه هم ددې لپاره وي چې خلک ترکاري يا دال وخوري. په دې زمونږ روغه او فيصله وشوه چې په اوونۍ کې يوه ورځ به په

کور کې هم د غوښې ناغه وي او ټول به سابه خوري. خو په لومړۍ جمعه د دې لوظنامې نه سرغړونه وشوه. مونږ ټولو ته د یو واده بلنه راکړې شوې وه. خو اوبښې او مشره لور مې نه تلې نو ایندروړ مې د هغوی لپاره د غوښې کټوی راواستوله. په بله جمعه ټول دسترخوان ته داسې ناست وو، ته به وای مړي ته ناست دي. په دغه وخت دروازه وټکېده او د خاوند یو ملګري د خپل بال بچ سره راغلو. په لاس کې یې پتنوس نیولې و او پکې د غوښې دوه درې ډوله کباب او ټیکې پراته وو. راته یې وویل چې ډوډۍ یې د بهر نه راغوښتې وه خو اوس ناڅاپه کلي ته روان دي. دوه ورځې به هم هلته وي او تیاره ډوډۍ مونږ ته پرېږدي. زما سابه او دال بیا هم هغسې په دسترخوان پاتې شول.

وروسته خبره شوم چې د هغوی کلي ته تګ ناڅاپه نه و. زمونږ د کور له جنګ خبر شوی و. ورو ورو راته دا معلومه شوه چې خاوند مې هره جمعه په څه نا څه بانه ډوډۍ کې غوښه راګډه کړي. کله به د دفتر مېلمستیا نه پاتې غوښه زمونږ کور ته راوړل شوه. کله به د دفتر بابو وریت کړي مېمان د خپل کلي نه راوړل. کله به مې د لېورملګرو د ډوډۍ په وخت کباب یا سره شوي چرګان راواستول. یوه جمعه مشره لور مې په پخلنځي کې اخته شوه چې "زه د کوفتو پخولو چل زده کووم...په کالج کې مې سیالي ده." زما خو اوبښې ورسره نور توکي برابرول. خو زه پوهېدمه چې څلور سېره قیমে د زدکړې لپاره نه وه. زه ډېره ناامېده شوم او د غوښې بوی هم راباندې بد لګېدو.

تېره جمعه خاوند مې د شپې چرته مېلمه و. مونږ مابنډم ټي-وي ته ناست وو چې کشر زوی مې خېټه ونيوله، خو کانګې یې وکړې او د لادو بادو پرېوتو. زه ډېره وارخطا شوم. لېور مې ژر موټر راوویستو، ما زوی په غېږ کې

کړو او دی مو روغتون ته یورو. ډېر وخت مو هلته واړوو. ډاکټر راته وویل چې د گرمۍ له کبله کله داسې کېږي، نرم خواړه او اوبه ورله ورکړئ.

مونږ چې د کور خوا ته را روان شو نو د ښار لوی ریستوران مخې ته مې خپل خاوند ولیدو. د لېور مې پام نه و... نور گاډي ډېر وو او لاره بنده وه نو ما ښه شېبه د ریستوران شا و خوا کتل. سوچ مې کوو چې د دفتر نور ډېر خلک به ورسره وي خو دی د یوې ښځې سره ولاړ و. ښه لوړه دنگه ښکلې ښځه وه، فېشن یې هم ډېر کړې و. دواړه د دفتر گاډي ته ورغلل چې د ریستوران د شا له خوا نه ډرېور راویستلو.

په ما خو سم اور بل شو او چې کور ته ورسېدو نو ماشوم مې ویده کړو. لږه شېبه وروسته خاوند مې هم راغلو. زه ورته تیاره ناسته وم، د کوټې دروازه مې بنده کړه او هر شی چې مې لاس ته راتلل، په هغه مې ویشتلو. ده رانه ځان د ساتلو هڅه کوله خو اخر زه یې د دواړو لاسونو نه ونیولم او په کټ یې کېنولم. زه له واکه وتلې وم او په لاس مې ورته غاښونه خښ کړل. ده چیغې کړې، لاسونه یې سست شول نو ما د گربوان نه ونیولو، بیا مې ورته وپښته وشو کول. اخر چې زما وحشت له حده ووتلو نو ده راته خپېره را خلاصه کړه. دا زما لپاره بس و، زه پوهه نشوم چې څومره چغې مې ووهلې، څه وخت راپرېوتم، څنگه یې ارامه کړم او څه وخت یې راته ډاکټر راوغوښتو. بس گولۍ یې راکولې او زه یې سدهه پرته وم.

نن څلورمه ورځ ده چې ما له هیچا سره خبرې نه دي کړې، بس ژاړم او چې په ژړا سترې شم نو بیا ویده شم. نن چې دغه روغتون ته یې راوستلم نو خاوند راسره ډېر وخت یواځې ناست او خبرې یې کولې. "د دفتر ښځه د بل ښار نه راغلې وه، هغه په یو هوټل کې ایساره وه او سهار وختي بېرته

تله . د دفتر نور کسان دننه په ریستوران کې ناست وو. " بیا یې زه ښکل
کړم او راته یې وویل ، " ته زما د کور رڼا یې...زه په نورو ښځو څه کوم؟
خو زه پوهېږم چې زما خاوند یې وفا نه دی. زه په ده ډېره کرانه یم. زما بن
خو غوښه ده...غوښه.

پای